

371.8
ม 212 ก
15

การศึกษาระบบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของนักเรียนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาบัตร

ของ

บังอร ชูพงศ์

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เงินอุดหนุนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2523

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ท 74605

178487

๕๐๘ พ.ศ. 2535

การศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

บังอร ชูพงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2523

✓ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียน อาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในด้านการเรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และครู ตามตัวแปรต่าง ๆ คือ การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และกิจกรรมร่วมหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามวัดสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวในด้านต่าง ๆ และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t - test และ F - test ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ ✓

1. นักเรียนอาชีวศึกษามีสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการ เรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และกับครู อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพ ปัญหาเฉพาะด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และกับครูที่มากกว่า ด้านอื่น

2. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนเท่านั้นที่ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ มีสภาพปัญหาที่ส่ง ผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ยกเว้น สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และกับครูเท่านั้น ที่ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรมาครั้ง และน้อยครั้ง มีสภาพ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวกับเพื่อน เท่านั้นที่ไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF PROBLEMS RELATED TO ADJUSTMENT OF
VOCATIONAL STUDENTS IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

BUNGORN CHOOPONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Master of Educational Degree
at Srinakharinwirot University

August 1980

The purpose of this research was to study of problems related to adjustment of vocational students in Bangkok in areas of learning situation adjustments, friends, family situations and teachers, according to child - rearing, economics status, academic achievement and co - curriculum activities.

The sample consist of 652 vocational students in the academic year of 1979. The statistical procedures used for analyzing the data includ t - test and F - test. The findings of this study were as following :

1. The problems related to adjustment of vocational students in areas of learning situations, friends, family situations and teachers were averaged. In particular, areas of learning situations and teachers adjustment were high.

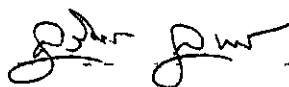
2. The vocational students of different child - rearings showed significant differences in their variety of adjustment problems at .01 levels.

3. The vocational students of different economics status showed significant differences in their variety of adjustment problems at .01 levels but not in the learning situations.

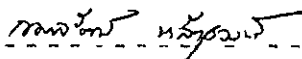
4. The high and the low academic achievements that vocational students showed significant differences in their variety of adjustment problems at .01 levels but not in the learnings situations and teachers.

5. The vocational students who take courses many time and others who take few times participating in co - curriculum activity showed significant differences in their variety of adjustment problems at .01 levels but not in friends.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

ประธาน

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ และ อาจารย์กมลรัตน์ หล้าสว่าง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์อังฉรา สุขารมณ อาจารย์เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ อาจารย์สมสรร วงษ์น้อย และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบ เครื่องมือ และให้คำแนะนำด้านสถิติเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ คณะครู อาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

บังอร ชูพงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของงานศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
✓ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัว	9
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับ การอบรมเลี้ยงดู	11
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	13
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	14
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับ กิจกรรมรวมหลักสูตร	15
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับ บรรยากาศการเรียนการสอน	17
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับครู	18
✓ ๕ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน สัมพันธ์ในการศึกษาค้นคว้า	19
	20

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	21
	กลุ่มตัวอย่าง	21
	วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	21
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถาม	
	สภาพปัญหาที่ส่ง ผลต่อการปรับตัวทั้งสี่ด้าน	30
	การเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่ง ผลต่อการปรับตัวกับ	
	บรรณาการศึกษานการเรียนการสอน การปรับตัวกับเพื่อน	
	การปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว การปรับตัวกับครู	
	งามตัวแปร การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทาง เศรษฐกิจ	
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมรวมหลักสูตร	39
5	สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	58
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	58
	กลุ่มตัวอย่าง	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	58
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	อภิปรายผล	61
	ขอเสนอแนะ	64
	บรรณานุกรม	66
	ภาคผนวก	73

บัญชีการวาง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนและชั้นปี	21
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการ การสวน	31
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับเพื่อน	33
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว	35
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามสภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู	37
6	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศ การเรียนการสอนระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้อ รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	39
7	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศ การเรียนการสอนระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้อ รับการอบรมเลี้ยงดูเป็นรายคู่	40
8	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้อรับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	41
9	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้อรับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน เป็นรายคู่	42
10	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพ ภายในครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้อรับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	43

11	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่	44
12	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	44
13	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่	45
14	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	46
15	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่	47
16	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	48
17	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	48
18	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	49

19	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	50
20	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	51
21	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	52
22	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	52
23	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	53
24	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	54
25	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	55
26	เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมรวมหลักสูตรมาคน้อยต่างกัน	56

ภูมิหลัง

ประเทศจะพัฒนาไปได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของประชากรเป็นสำคัญประการหนึ่ง ฉะนั้นในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคคล โดยคำนึงถึงทางด้านร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป ในประเทศที่พัฒนาทางอุตสาหกรรม จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้บุคคลต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาวะความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นเพื่อความอยู่รอดในสังคม ปัญหาที่สำคัญยิ่งในการปรับตัวของบุคคลก็คือ ปัญหาด้านสุขภาพจิต ซึ่งจะต้องปรับตนเองและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อกัน เลาซาร์ส (Lazarus, 1969 : 17 - 21) กล่าวว่า บุคคลต้องมีการปรับตัวและพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการภายในของตนเอง และสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่ เป็นผลมาจากการปรับตัวไม่ดีของบุคคลจนทำให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจ และเกิดมีบุคคลจำพวกอันธพาล ก้าวร้าว เป็นภัยต่อสังคม และอื่น ๆ ขึ้น

ละมายมาศ ศรีหัตถ์ (ละมายมาศ ศรีหัตถ์ 2502 : กำนนำ) ได้กล่าวเน้นให้เห็นความสำคัญของสุขภาพจิตไว้ว่า ปัญหาสุขภาพจิตเป็นเรื่องที่ทั่วโลกกำลังเผชิญและให้ความสนใจอยู่ เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และต่อความมั่นคงของชาติ ในปัจจุบันสภาพสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไต่ทันที จึงมักมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะปัญหาด้านจิตใจ หรือพฤติกรรม ในประเทศไทยก็เผชิญกับปัญหาเหล่านี้อยู่ เป็นต้นว่า ปัญหาอันธพาล ปัญหาเด็กเกเร ปัญหาคนป่วยเป็นโรคจิต ตลอดจนการกระทบกระทั่งกันระหว่างพ่อแม่กับลูก ครูกับนักเรียน ฯลฯ จากผลการสำรวจทั่วประเทศของ นายแพทย์ชน แสงสิงแก้ว (ชน แสงสิงแก้ว 2510 : 88) พบว่า ผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตอย่างเฉียบ ไม่รวมโรคประสาท และโรคทางจิตเวชอื่น ๆ มีอยู่ 4 ใน 1,000 คน โดยเฉพาะ ที่ใดที่มีความเจริญสูง มีการขยายตัวของประชากรอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความแออัดยัดเยียด มีการแข่งขัน มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว

ที่นั่นจะมีอัตราการเป็นโรคจิต โรคประสาทสูงกว่าที่อื่น เช่น คนในเมืองหลวงได้รับการบีบคั้นจากสาเหตุต่าง ๆ มีการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว ปัญหาขาดแคลนที่อยู่ สถานศึกษา และพบว่า ในกรุงเทพมหานครมีผู้ป่วยเป็นโรคจิต 36,000 คน เป็นโรคประสาท ๒40,000 กว่าคน เทียบเท่ากับ 9 คน เป็น 1 (สยามรัฐ 2520 : 3) ฉะนั้นจะเห็นว่าภัยที่อาจเกิดจากผู้มีสุขภาพจิตไม่ดีนั้นมามาก หากเราไม่รู้วิธีป้องกันและแก้ไขแล้ว เราจะพบกับภาวะสังคมวิปริตเสื่อมโทรมใด (อาภา ถนัดช่วง 2516 : 40) ซึ่งมีผลเสียต่อการพัฒนาประเทศชาติ หากคนในประเทศนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี เพราะคนในประเทศเปรียบเสมือนขุมกำลังอันมหาศาล ที่จะเป็นแรงผลักดันให้ประเทศเจริญก้าวหน้าทันโลก และสอดคล้องกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคคลโดยคำนึงถึงทางด้านร่างกายและจิตใจ

สำหรับวัยที่ว่าจะมีปัญหาทางการปรับตัวมาวัยหนึ่ง ก็คือ วัยรุ่น เป็นผู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงและรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก เป็นช่วงชีวิตที่ปรับตัวยากและมีปัญหามากที่สุด (ภากรม ตรีสุชาติ 2518 : 64) เอลิซาเบท บี. เซอร์ล็อก (Elizabeth B. Hurlock. 1964 : 3) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์ ตรงกับความคิดของฮอลล์ (นักจิตวิทยา สู่มาวงศ์ 2508 : 86 อ้างอิงจาก Hall.) ว่าเด็กวัยรุ่นมักจะเจออารมณ์เจ้าคิด เจ้าแค้น ถัดไปในใจรวดเร็วและรุนแรง สาเหตุเล็กน้อยอาจเป็นเรื่องใหญ่โตได้ นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นยังชอบทำอะไรแปลก ๆ ไม่เหมือนคนอื่นด้วย ดังที่ นิภา นิธยาชน กล่าวว่ วัยรุ่น เป็นระยะเวลาซึ่งชีวิตประสบความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม อย่างที่นักจิตวิทยาบางท่านได้เรียกวัยนี้ว่า "วัยพายุบูดแค้น" เพราะมีอารมณ์รุนแรง มีความต้องการและแรงผลักดันตามธรรมชาติ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความสัมพันธ์ทางสังคมขยายขอบเขตออกไปจากวัยเด็ก ซึ่งต้องเผชิญปัญหาและข้อขัดแย้งมากมายด้าน ในช่วงวัยรุ่นนี้บางครั้งรู้สึกวิตกกังวลใจ เคร่งเครียด หรือคิดหวัง ท้อแท้ รู้สึกว่าวุ่นใจเกี่ยวกับฐานะ หรือบทบาทของตนในชีวิต เช่น จะทำอะไร จะเรียนอะไร หรือจะเลือกอาชีพอะไรต่อ (นิภา นิธยาชน 2520 : 22) ถ้าพิจารณาดังเรื่องอายุของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี

ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เป็นวัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งกายและใจ และเป็นวัยที่ต้องปรับตัวมาก เพราะเป็นวัยที่กำลังพ้นสภาพจากความเป็นเด็กก้าวเข้ามาสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จึงทำให้เป็นระยะชีวิตที่ก่อความไม่สบายใจแก่บิดามารดา ก่อความวุ่นวาย ซึ่งเป็นปัญหาอยู่บ่อย ๆ (เดโช สวานานนท์ 2514 : 93) ก็มีความวิตกกังวลในเรื่อง การเรียนต่อ การเตรียมตัวเพื่อการอาชีพ ความรับผิดชอบทั้งในเรื่องเพศ การแต่งงาน เศรษฐกิจ การเป็นบิดามารดา การมีบุตร เป็นต้น (จันทมาศ ชื่นบุญ และคณะ 2518 : 4) ถ้าหากว่าเด็กวัยหนุ่มสาวนี้ปรับตัวไม่ได้ก็จะมีปัญหามาก เช่น ปัญหาไม่เรียนหนังสือ ปัญหาทะเลาะ เกเรชวนกันทะเลาะวิวาท เป็นอาชญากร เป็นโรคประสาทโรคจิต และติดยาเสพติดต่าง ๆ อันเป็นปัญหาก่อความเดือดร้อนให้แก่ชุมชน โดยทั่วไป (ฝน แสงสิงแก้ว 2510 . 90)

ดังนั้นปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นจึงเป็นปัญหาที่ต้องคำนึงถึงอยู่มากในสังคมปัจจุบัน เพราะหากเด็กวัยรุ่นมีการปรับตัวไม่ดี นอกจากเป็นเด็กเกเรแล้วยังก่อความวุ่นวายต่าง ๆ ดังเหตุการณ์ที่ผ่านมา ๆ มา นักเรียนอาชีวศึกษามักก่อปัญหาต่าง ๆ ขึ้น เช่น การขกพวกตีกันถึงกับเสียเลือดเสียเนื้อ และชีวิตเกิดขึ้นบ่อย ๆ การติดยาเสพติด การเดินขบวนเพื่อเรียกร้องขอสิทธิต่าง ๆ ก่อความเดือดร้อนอยู่เสมอ (วัชรีย์ ทรัพย์มี 2518 : 38) ดังจะเห็นได้จากข่าวหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ แพร่ข่าวเรื่องนักเรียนอาชีวศึกษาก่อเหตุวุ่นวาย ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด (ไทยรัฐ 2519 : 1) คูเลน (Kuhlen. 1952 : 8) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ใหญ่ควรยอมรับว่า เมื่อถึงระยะวัยรุ่น เด็กจะประสบกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิต และอาจมีปัญหามากบางน้อยบางต่างกัน ผู้ที่เกี่ยวของกับวัยรุ่นควรจะได้ศึกษา สังเกต และพยายามให้ความรู้ช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในสภาพเช่นนี้ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น และควรจัดการศึกษาและบริการต่าง ๆ ในระดับอาชีวศึกษาให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการ เพื่อจะได้บรรลุจุดประสงค์ของการศึกษา และทำให้เด็กเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติด้านพัฒนา กำลังคน ซึ่งแต่เดิมเชื่อกันว่า ผู้ที่เข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ หรือผู้ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจจะเลือกเรียนด้านอาชีวศึกษา (ธนู แสงศักดิ์ 2512 : 30) โดยแท้จริงแล้วโครงสร้าง

ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไปมาก ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนอุตสาหกรรมแผนใหม่ ทำให้เกิดความต้องการกำลังคนระดับอาชีวศึกษามากขึ้น (วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 2519 : 35) และโดยขยายการศึกษาตามอาชีวะถึงระดับปริญญาตรี และเปิดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในภาคบ่ายขึ้น เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน นับเป็นการขยายตัวที่รวดเร็วทางด้านนี้ ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนต้องมีภาระมากขึ้น (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ 2519 : 10) และโรงเรียนส่วนมากจะเน้นหนักแต่ทางด้านวิชาการ ก่อ ต้องการประสิทธิภาพในด้านกำลังคนโดยมิได้คำนึงถึงการพัฒนาด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาด้านอารมณ์ของเด็กด้วย ถ้าหากว่าเด็กมีปัญหาทางอารมณ์แล้วความก้าวหน้าในการเรียนก็จะลดลง (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 2516 : 51) ดังที่ เซอร์.เพอร์ และปีเตอร์ (Shertzers and Peters. 1965 : 263) กล่าวว่าชีวิตในโรงเรียนเป็นระยะหนึ่งของการส่งเสริมสุขภาพจิต และการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ให้เจริญงอกงาม เพราะฉะนั้นการที่เราจะช่วยเหลือเด็กได้โดยการจัดบริการแนะแนวขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการป้องกัน การเสริมสร้าง และช่วยให้เด็กได้เข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวรู้จักแก้ไขปัญหามาได้อย่างเหมาะสม

สาเหตุที่ผู้วิจัยศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ก็เพราะว่าความต้องการกำลังคนระดับอาชีวศึกษามีมาก และกรมอาชีวศึกษาไม่สามารถที่จะผลิตได้ทัน เป็นเหตุให้โรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชนได้เปิดรับนักเรียนมากขึ้น เป็นการแบ่งเบาภาระให้กับรัฐบาล และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ความเอาใจใส่ต่อปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เพิ่มขึ้น และในการศึกษาครั้งนี้ก็เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา อาทิเช่น ฝ่ายบริการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายแนะแนว

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกองการศึกษาเอกชน โดยแยกตาม การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกิจกรรมร่วมหลักสูตร *ตัวแปรต้น*

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ✓

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน อาชีวศึกษาได้ทราบถึงสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา อันจะเป็น แนวทางในการป้องกัน ส่งเสริม และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดบริการ แนะแนว จัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลาย เพื่อ ป้องกัน และส่งเสริมให้เด็กวัยนี้มีการปรับตัวที่ดีต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาครั้งนี้ศึกษากับนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งกำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 - 6 ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

- การอบรมเลี้ยงดู *ตัวแปรต้น*
- ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว *ตัวแปรต้น*
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- กิจกรรมร่วมหลักสูตร *ตัวแปรต้น*

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การปรับตัวของนักเรียน อาชีวศึกษาในด้านที่เกี่ยวข้องกับ

- สภาพภายในครอบครัว *Substructure of the family*
- ครู *Teacher*
- เพื่อน
- บรรยากาศด้านการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่มีความคับข้องใจ ชัดแจ้งในใจ หรือวิตกกังวล และสามารถมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุขสบายใจ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. สภาพปัญหาในด้านการปรับตัว หมายถึง ปัญหาต่าง ๆ หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนอาศัยศึกษาประสบ และทำให้เกิดความวิตกกังวล ความขัดแย้งด้านอารมณ์และจิตใจ
3. การปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับสภาพภายในครอบครัว หมายถึง การปรับตัวของนักเรียนกับพ่อแม่ พี่น้อง ญาติ และบุคคลอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ภายในบ้าน และรอบ ๆ บ้าน วิถีปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูกซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับสภาพภายในครอบครัว
4. การปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับครู หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนทั้งในส่วนตัวของครู การสอน การปกครองชั้นเรียน ความอบอุ่นวัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับครู
5. การปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับเพื่อน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนในด้านการทำงาน หรือการสังสรรค์กับเพื่อน ทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ วัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนอาศัยศึกษากับเพื่อน
6. บรรยากาศด้านการเรียนการสอน หมายถึง เนื้อหาวิชา หลักสูตร ระเบียบวินัย อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมประกอบเนื้อหาวิชา สภาพภายในห้องเรียน ฯลฯ วัดได้โดยการใช่แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียน กับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

7. นักเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ซึ่งเปิดสอนสาขาวิชาแผนกช่างอุตสาหกรรม ใน กรุงเทพมหานคร

8. แผนกช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้า และช่างวิทยุ - โทรคมนาคม

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการสอบไล่ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2521 ซึ่งแบ่งออกเป็น

- นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ ที่ 75 ขึ้นไป

- นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ ที่ 25 ลงมา

10. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ระดับฐานะครอบครัวของนักเรียน โดยยึดถือเกณฑ์รายได้ประจำเดือนของบิดามารดา แบ่งเป็น 3 ประเภท (โดยใช้เกณฑ์ การแบ่งตามรายงานภาวะเศรษฐกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2519) ดังนี้

- ฐานะทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน

- ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 1,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน

- ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน

11. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบยึดความคุ้มครองจนเกินไป โดยประเมินจากคะแนนของแบบสอบถาม การอบรมเลี้ยงดูของ นรา สัมประสงค์

12 การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความ รู้สึกว่าตนเองไม่มีใครเอาใจใส่ การสนับสนุน หรือคำแนะนำจากพ่อแม่ มักถูกปล่อย

ให้ทำอะไรตามใจชอบ พ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร ในที่นี้หมายถึงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

13. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าเขาเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรักและความอบอุ่นมีเหตุผล มีการยอมรับนับถือความสามารถ และความคิดเห็นของเด็กให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร ในที่นี้หมายถึงคะแนนที่ได้รับจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

14. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการทำตามที่ตนเองต้องการ ในที่นี้หมายถึงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป

15. กิจกรรมร่วมหลักสูตร์ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียน เพื่อสนองความต้องการและความสนใจ อันจะเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่ก็มีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่า และมีประโยชน์มากขึ้น ส่วนมากมักจะจัดนอกเวลาเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมอยู่ด้วย กิจกรรมร่วมหลักสูตร์ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ชุมนุมทางวิชาการ ฯลฯ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัว

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปรับตัว ซึ่งมีผลเกี่ยวข้องกับ
สุขภาพจิต เช่น

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า "สุขภาพจิต คือ ความ
สามารถของบุคคลที่จะปรับตัวใหม่มีความสุขอยู่กับสังคม และสิ่งแวดล้อมได้ดี มีความสัมพันธ์ภาพ
อันดีกับบุคคลอื่น ๆ และดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุขอย่างสุขสบาย รวมทั้งสามารถสนอง
ความตองการของตนเองในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจ ทั้งนี้
คำว่าสุขภาพจิต มิได้หมายความเฉพาะเพียงความปราศจากอาการของโรคประสาท หรือ
โรคจิตเท่านั้น" (สุชาติ โสมประยูร 2514 : 99 - 100) และ สุภา มาลากุล
(สุภา มาลากุล ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิต ไว้ว่า สุขภาพจิต คือสภาพ
ของจิตใจที่สามารถทำงานได้อย่างปกติ มีผลเป็นพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับเพศและวัย
และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างดี โดยบุคคลนั้นไม่ต้องมีความทุกข์
ไวมากนัก และไม่ต้องมีอาการของโรคจิต โรคประสาท ฉะนั้นผู้ที่มิสุขภาพจิตดี มีความรู้
ตามสมควรแก่โอกาส และปรับตัวได้ดี ปรับตัวเข้ากับครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วม
ชั้นเรียนได้อย่างดี

ได้มีผู้ศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในต่างประเทศ ซึ่ง แมงกัส
(Kaplan. 1959 : 55 อ้างอิงจาก Mangus.) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กระดับ 4, 5, 6 ใน
Bulter Country School ทั้งหมด 1,638 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพใหญ่เป็น
ผู้ประเมิน และจากรายละเอียดส่วนตัวจากโรงเรียนด้วย พบว่า เด็กชายมีปัญหาด้านการ
ปรับตัวร้อยละ 30 ส่วนเด็กหญิงมีร้อยละ 9

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียน
ที่ผู้ใหญ่คำปรึกษาแนะแนวในแคลิฟอร์เนียสกูล (California School) ได้เปิดเผยออกมา
โดยจัดอันดับปัญหาของนักเรียนตามความมากน้อย คือปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตทางการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการทำงาน ปัญหาเกี่ยวกับ
 หลักสูตรและการสอน และ นิกเคลลี (Nikelly. 1966 : 122) กล่าวว่า จาก
 ประสพการณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพจิตในวิทยาลัย พบว่า มีอาการใหญ่ ๆ อยู่
 3 ประการ ที่ทำให้นักเรียนปรับตัวไม่ได้ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความเศร้า และอาการ
 ที่เนื่องมาจากจิตใจ ซึ่งความเครียดนี้เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนไม่สามารถแก้ไข จึง
 ทำให้เกิดอาการทางจิตขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับที่ ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 270)
 กล่าวว่า คนเราเมื่อมีความตึงเครียด ความขัดแย้ง เนื่องจากบุคคลไม่สามารถปรับตัว
 เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ก็จะมีผลทำให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ และในที่สุดจะทำให้
 สุขภาพจิตเสื่อมได้ นอกจากนี้ กอร์ฮารี (นิภา พงศ์วิรัตน์ 2520 : 13 อ้างอิงจาก
 Gaw hary.) ได้สำรวจความต้องการ และปัญหาของนักเรียนเกรด 10 - 12 จำนวน
 900 คน พบว่า เรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม และเรื่องที่เป็นปัญหา
 ปานกลางคือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในประเทศไทย คือ ดวงมาลย์ เริกสำราญ
 (ดวงมาลย์ เริกสำราญ 2519 : 97 - 116) ศึกษาความสนใจของเด็กวัยรุ่นต่อปัญหา
 สุขภาพจิต ศึกษากับเด็กนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตจุฬาลงกรณ์ระดับชั้น ม.ศ. 1 - 3
 อายุตั้งแต่ 12 - 17 ปี โดยรวบรวมข้อมูลจากขอคำถามทั้งหมดของนักเรียน และแยก
 คำถามซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาทางสุขภาพจิต ออกเป็น 5 หัวข้อ คือ ปัญหาการเรียนและ
 ความรู้ทั่วไป ปัญหาภายในครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ปัญหาเรื่องการปรับตัว และ
 ปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อโชคลาง ซึ่งพบว่า ปัญหาที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือปัญหาด้าน
 การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แสดงว่าสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของ
 เด็ก คือ โครงสร้างของครอบครัว พ่อแม่ไม่ปรองดองกัน พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจลูก พี่น้องที่
 คอยเปรียบเทียบกัน แย่งชิงกัน ขาดการสื่อสารสัมพันธ์ทางวาจา ทำให้บางครั้งมีปัญหาที่
 เด็กมีความอยาก رؤอยากเห็นต้องถูกเก็บกดเพราะไม่กล้า ไม่แน่ใจ นอกจากนี้พบว่า
 เด็กทุกระดับชั้นมีความอยากรู้ถึงปัญหาเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน และมองพฤติกรรม
 ต่าง ๆ ของเพื่อนว่าเป็นปัญหาหรือไม่อย่างไร มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าคนอื่น ๆ

สมทรง สุวรรณเลิศ (สมทรง สุวรรณเลิศ 2517 : 23 - 24) กล่าวว่า ปัญหาสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นที่พบบ่อย คือ ปัญหาทางเพศ โรคจิต โรคประสาท ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นมีความวิตกกังวลสูง และมีปัญหาหลายอย่างที่ตองเผชิญอาการต่าง ๆ ที่แสดงออกมาเป็นร่องรอยให้รู้ว่า เด็กไม่สามารถปรับตัวต่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และสำหรับสาเหตุของความผิดปกติที่สำคัญ ๆ อาจเนื่องมาจากความบกพร่องในตัวเด็กเอง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือมาจากความสัมพันธ์ และท่าทีในการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมของพ่อแม่ต่อเด็ก รวมทั้งท่าทีของครูต่อเด็กและสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนด้วย และ วรพุดิ จรัสตระกูล (วรพุดิ จรัสตระกูล 2514 : 46 - 47) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 สายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาทั่ว ๆ ไปของนักเรียนทั้งสองสาย ประสพมากที่สุดคือการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหารองลงมาคือปัญหาสุขภาพ และปัญหากิจกรรมทางสังคม

นอกจากนี้ พวงสร้อย วรกุล (พวงสร้อย วรกุล 2522 : 79) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการปรับตัว กับบรรยากาศดี ในการเรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และกับครู อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเฉพาะด้านการปรับตัวกับเพื่อนและครูมาก

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก เพราะการเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใกล้ชิดเด็ก มีความเข้าใจเด็ก ทำให้การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นดีขึ้น และปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นน้อย ตรงข้ามกับวัยรุ่นที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งปล่อยปละละเลย หรือครอบครัวที่ไม่สงบสุข มีปัญหายุ่งยาก ทำให้เด็กมีสุขภาพจิตเสีย และอาจจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาได้ บล็อก และ แบลร์ (Block & Blair. 1966 : 34) พบว่า ความขัดแย้งกับพ่อแม่เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความคับข้องใจ ความไม่พึงพอใจ ความวิตกกังวล และจะเป็นสาเหตุให้เกิดความผิดปกติ ได้แก่ อารมณ์ จิตใจ และความประพฤติกของ เด็ก ถ้าครอบครัวใดให้

การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งหรือให้ความคุ้มครองจนเกินไปอาจทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพ่อแม่ เด็กอาจจะถือพ่อแม่ มีความดิ่ง เกรี้ยวกระวนกระวายใจ และปรับตัวไม่ได้ในสังคม เมื่อเกิดปัญหาทางจิตวิทยา และ แลนดิส (Landis. 1954 : 105 - 106) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวด โดยส่งแบบสอบถามกับเด็กชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนชายจำนวน 1,900 คน นักเรียนหญิง 2,410 คน พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวด หรือมีอำนาจเหนือบุตร เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้ จะมีความวิตกกังวล มีความเกรงเกรียงหวาดทางจิตใจ เพราะต้องคอยหวาดระแวงว่าจะทำตามไม่ได้ อันเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรับตัวไม่ได้

สำหรับประเทศไทยนั้น เสนอ อินทรสุขศรี (เสนอ อินทรสุขศรี 2511 : 47) ได้กล่าวถึงหลักในการอบรมเลี้ยงดูไว้อันหนึ่งว่า การเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา จะทำให้เด็กเกิดอารมณ์กระวนกระวายตื่นเต้นอยู่เสมอ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามอำเภอใจ โดยไม่สนใจว่าจะสมควรหรือไม่ จะทำให้เด็กขาดเหตุผลที่ดีทางจิตใจ ไม่แน่ใจว่าตนทำถูกหรือทำผิด ในที่สุดเด็กพวกนี้จะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย ส่วนการดูแลเอาใจใส่เด็กจนเกินไป จะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวในสังคมลำบาก สอดคล้องกับ สมาน ก่าเบิด (สมาน ก่าเบิด 2520 : 36) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กมีลักษณะการปรับตัวดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีพฤติกรรมในลักษณะยอมรับฟังเหตุผลของลูก ๆ ด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น กล้าแสดงความคิดเห็นในความร่วมมือกับผู้อื่น ปรับตัวได้ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเข้าใจตนเองสูง รู้สึกว่าตนเองมีค่า

นอกจากนี้ วิทเมอร์ (ประคอง ประสิทธิ์พร 2519 : 14 อ้างอิงจาก Witmer.) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของลูก พบว่าเด็กที่ปรับตัว

ใดที่มีความสัมพันธ์ไม่ดีกว่าแม่ให้นมกว่าเด็กที่มีปัญหา เด็กเกเร หรือเด็กประเภทที่มีอาการค่อนข้างไปทางโรคจิตและเศร้าซึม

สรุปการอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความอบอุ่น พ่อแม่มีความเข้าใจ การพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของเด็ก จะทำให้เด็กวัยรุ่นมีการปรับตัวดี และมีปัญหาน้อยกว่าเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่ถูกทอดทิ้ง มีความขัดแย้งกันของบิดามารดา และขาดความสงบสุข นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดปัญหาในการปรับตัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นคงทางอารมณ์ได้

เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สภาพครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะมีผลต่อการปรับตัว และนำไปสู่ปัญหาความประพฤติก่อให้เกิดต่อสังคม และปัญหาทางด้านอารมณ์ด้วย ดังที่ วาเนอร์ (Ringness. 1968 : 270 อ้างอิงจาก Warner, et.al.) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่า พวกชนชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางด้านอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่พวกที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวลปรับตัวเข้าสังคมไม่ถ้อยโถมมากกว่าพวกชนชั้นกลาง และชนชั้นสูง นอกจากนี้ เรดริค และคณะ (Redlich et.al.1978 : 229 - 230) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่โรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ร้อยละ 78 สอดคล้องกับ สปริงเกอร์ (Springer. 1958 : 321 - 328) ได้ค้นพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง

สำหรับประเทศไทย ประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ จากการศึกษา

ตามจิตแพทย์อื่นยืนยันว่า ถ้าเด็กหัวโหย ออกอาการรุนแรง จะมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ระวังผู้อื่น มองคนอย่างไม่มีเป็นมิตรไม่วางใจใคร ก่อให้เกิดความแปรปรวนทางจิต (สุภาพ มาลากุล 2513 : 38) เป็นเดียวกับ สุพัฒนา บุญญานิตย์ (สุพัฒนา บุญญานิตย์ 2515 : 128) แสดงถึงสติการวิจยไว้ว่า ในครอบครัวที่มีบุตรเกินกว่า 4 คน ปรากฏว่า บุตรที่เกิดขึ้นครั้งหลังมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคจิต โรคประสาทมากกว่าพวกแรก เนื่องจาก สภาพเศรษฐกิจที่นำไปสู่การเลี้ยงดูบกพร่อง

อัมพร โอตระกุล (อัมพร โอตระกุล 2521 : 144 - 155) ได้ศึกษาปัญหา การปรับตัวที่มีผลต่อสุขภาพจิต พบว่า ผู้ที่มีปัญหาการปรับตัวมักมาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลาง และค่าเสียหายใหญ่

เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กวัยรุ่นนั้น มีผลต่อสภาพจิตใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมาก ความจริงข้อนี้ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่างให้ความสนใจต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กวัยรุ่นมาก ซึ่ง ดีเซนา / (Desena. 1964 : 145 - 149) ได้ทำการศึกษานิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน 1,061 คน ผลปรากฏว่า นิสิตมีผลการเรียนดี จะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดี และรวดเร็วกว่านิสิตที่เรียนได้ ปานกลาง หรือต่ำกว่าเห็นได้ชัดเจน ผู้ที่ให้การสนับสนุนความจริงข้อนี้คนหนึ่ง คือ กิล (Gill. 1962 : 144 - 149) ได้รายงานผลการศึกษาว่า เด็กที่เรียนดีจะมีความ สามารถในการแก้ปัญหาตามการปรับตัวได้ดีกว่าพวกที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ เทเลอร์ (Ringness. 1968 : 140 อ้างอิงจาก Tayler.) ได้ศึกษาพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูง จะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้รับรางวัลใน สังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตัวเองและคนอื่นในโรงเรียน

ในประเทศไทยก็ได้มีผู้ทำการวิจัย และสรุปผลที่ใกล้เคียงกัน คือ มนูญ เปนนเจริญ (มนูญ เปนนเจริญ 2522 : 63) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม

และปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษา อนปลาย และนักศึกษา ผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิกา พงศ์วิรัตน์ (นิกา พงศ์วิรัตน์ 2520 : 46) ใ้ศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคกลาง พบว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาทางสังคม น้อยกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ สมทรง สุวรรณเลิศ (สมทรง สุวรรณเลิศ 2514 : 7 - 9) ใ้ศึกษาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนในเด็กที่ เรียนไม่คี่ หรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย หรือในเด็กฉลาดมากแต่เรียน ไม่คี่เท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางอารมณ์ และความคับข้องใจ ซึ่งมีสาเหตุหลาย อย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่คี่ พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็ก พลอยวิตกกังวล ขาดความสุข หรือบางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจไม่สนใจเด็กเลย ทำให้เด็กรู้สึกว่ ขาดกำลังใจ

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยดังที่ได้อ้างมานั้น จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาของเด็กวัยรุ่น ทั้งในทางบวกและทางลบ นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนยังมีผลต่อจิตใจ และพฤติกรรมของเด็กด้วย ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นตัวแปรอันสำคัญในการศึกษาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนปลายในครั้งนี้ ✓

เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับ การปรับตัวกับกิจกรรมร่วมหลักสูตร

ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง นอกจาก ไพศาล หวังพานิช (ไพศาล หวังพานิช 2511 : 42 - 46) ใ้ศึกษาถึงกิจกรรมทั้งในและนอกรองวิทยาลัยของนิสิตว่ มีประเภทใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนที่ดีและไม่คี่ของนิสิตชายและหญิง ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2510 พบว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมการ เรียนของนิสิต ก็ือ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมนุมวิชาการ การอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสาร เป็นประจำ การดูภาพยนตร์ การช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในเรื่องการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับ

สภาพแวดล้อมได้ดี และ วิรัช กุมุทมาศ (วิรัช กุมุทมาศ 2513 : 71) ทำการวิจัยเกี่ยวกับบริการแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสวัสดิการในโรงเรียนและวิทยาลัยตามโครงการเงินกู้ เพื่อพัฒนาอาชีพศึกษา พ.ศ. 2508 การดำเนินงานวิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ครู อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนที่ทำการศึกษา รวม 25 แห่ง ครอบคลุมกับการสังเกตโดยผู้วิจัยเอง ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเป็นหน่วยใหญ่รวม ๆ กันไป ไม่ได้แยกเป็นชุมนุม การประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ได้จัดทำเป็นระบบที่ดี กิจกรรมที่จัดทำขึ้นส่วนมากคือคณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬา บันเทิง สมาคม วารสาร บางแห่งมีชุมนุมวิชาการ และชุมนุมวรรณศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนับสนุนและร่วมมือในกิจกรรมเป็นอันดี

ในต่างประเทศ มีงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรม คือ ราสเกน (Raskens. 1960 : 110 - 114) แห่งมหาวิทยาลัยรัฐไอโอวาได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ความร่วมมือในการเป็นผู้นำในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ว่ามีผลต่อการดำเนินงานในชีวิตของตน เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว การดำเนินงานวิจัยได้สร้างแบบสอบถามส่งไปยังผู้ที่จบจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา จำนวน 1,622 คน ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ส่งคำตอบมาใช้ได้มี 896 คน แบบสอบถามนั้นถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในชุมนุมชน เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ ข้อมูลอันนี้นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เป็นตัวแปรต่าง ๆ เช่น หน้าที่ต่าง ๆ ที่เคยรับผิดชอบในมหาวิทยาลัย หลักสูตรขนาดของโรงเรียนมัธยมที่เคยเรียนมา คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่า การใช้ความร่วมมือในการเป็นผู้นำในมหาวิทยาลัยสามารถทำนายความสำเร็จ ในการเป็นผู้นำชุมนุมชนได้สูงกว่าการทำนายโดยใช้คะแนนจากผลการเรียน และนอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า การเป็นผู้นำภายหลังออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว ไม่ได้เกี่ยวข้องกับวิชาเอกที่เรียนมา หรือกับคะแนนผลการเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากให้ข้อสนับสนุนอย่างมั่นใจว่าคุณค่าของประสบการณ์ชีวิตที่ใดร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร มีความสำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิตสืบต่อไป

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัว กับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

อิทธิพลของชั้นเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่นอกเหนือจากบ้าน โรงเรียน และเพื่อนที่จะมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก และมีส่วนช่วยให้เด็กได้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น บรรยากาศเอง โรงเรียนและห้องเรียน ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่ควรละเลยในเรื่องนี้ และ กาเพลน (Kaplan. 1959 : 326) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนการสอนว่า บรรยากาศในห้องเรียนของเด็กมัธยม และระดับวิทยาลัย เนื่องจากเด็กวัยนี้ต้องการให้อุณหภูมิรอบตัวตนเองมากที่สุด เช่น ต้องการให้อุณหภูมิรู้สึกเป็นกันเองและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน เพราะฉะนั้นบรรยากาศที่เด็กกลุ่มนี้ต้องการคือ ต้องการให้อุณหภูมิของปฏิสัมพันธ์ของเด็กพูดคุย เป็นกันเองกับนักเรียน ทั้งในห้องและนอกห้องเรียน หรือให้อุณหภูมิของเมื่อเด็กทำงานดี และผู้สอนควรให้อิสระแก่เด็กในการที่จะเสนอแนะบางอย่าง หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับที่ เบอรัน่าร์ด (Bernard. 1960 : 265 - 267) ได้กล่าวว่างานด้านการเรียนการสอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในห้องเรียน ดังนั้นการคำนึงถึงบรรยากาศของชั้นเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จะมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตมาก เช่น นักเรียนระดับใดก็ตามต้องจัดบรรยากาศของกิจกรรมให้เหมาะสมกับชั้นนั้น ๆ เพราะงานแต่ละอย่างย่อมมีความเหมาะสมแตกต่างกัน, และมีความหมายแตกต่างกันสำหรับนักเรียนแต่ละคน

นอกจากนี้ มูลี (Mouly. 1965 : 478) ได้กล่าวว่างค์ประกอบอื่น ๆ ในชั้นเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวและต่อสุขภาพจิต เช่น หลักสูตร ระเบียบวินัย อารมณ์ของครู และนักเรียน การสอน ฯลฯ จะเห็นได้ว่า ความต้องการหรือบรรยากาศเหล่านี้จะมีผลต่อสุขภาพจิตใจของเด็กมาก จะทำให้เด็กรู้สึกสบายใจและรู้สึกอบอุ่นทางด้านอารมณ์ ดังที่ ไมวส์ทากัส (ประทอง ประสิทธิ์พร 2519 : 7 อ้างอิงจาก Moustakus.) ได้กล่าวไว้ว่า ในชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระภายในขอบเขตของชั้นเรียน เด็กจะรู้สึกกลัวหวาดกลัวว้าวรณ์ นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือร่วมมือกัน นักเรียนที่อ่อนก็มีโอกาสที่จะได้ซักถามเพื่อนฝูง หรือกล้าที่จะไปถามครู เพราะครูยอมรับเด็กไม่ว่าเด็กจะเรียนอ่อนหรือเก่งก็ตาม ความรู้สึกที่เป็นกันเองกับเด็ก

ทำให้รู้สึกว่าคุณครูเป็นที่พึ่งของตนไคนอกเหนือจากพ่อแม่ของตน และนักเรียนไม่ต้องวิตกกังวล
เรียนด้วยความสบายใจ ครองอำนาจกับการปฏิบัติของครูที่มีอำนาจเหนือเด็กทุกอย่าง ถูก
บังคับให้อยู่ในระเบียบแบบแผน ทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่ครูต้องการ ถ้าสิ่งนั้นอยู่ในความสามารถ
ของเด็กก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าสิ่งนั้นอยู่นอกเหนือความสามารถของเด็ก ย่อมก่อให้เกิดความ
วิตกกังวลใจ มีความคับข้องใจ และมีความเครียดทางจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียทางดาน
การเรียนของนักเรียนไค

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวของเด็กกับครู

ในปัจจุบันนี้ทั้งวงการศึกษา และวงงานทั่วไปยอมรับแล้วว่า มนุษย์สัมพันธ์ในหมู่คน
ที่อยู่ร่วมกันทำงานไคผลดีและมีความสุข ในโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน การปฏิสัมพันธ์อันดี
ระหว่างครูกับนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการปรับตัว
เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จในการเรียนไคดีเพียงไคนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะ
องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาด้วย
ซึ่ง ทราเวอร์ส (Travers. 1958 : 396) ไคกล่าวถึงตัวแปรทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา
ว่า, การปรับตัว ความสนใจ ความมุ่งหวัง ทศนคติที่มีต่อสถาบันและอาจารย์ที่สอนต่างมี
อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ ยี (Yee. 1971 : 22 - 23)
ไคกล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีระบบการปฏิสัมพันธ์ของคนใน
องค์การนั้น หมายถึงว่า โรงเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับ
นักเรียน นักเรียนกับตัวคนอื่น ๆ แต่ที่สำคัญก็คือการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้น
มีอิทธิพลมาก ถ้าปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และการปรับตัวที่ดี แต่
ถ้ามีการปฏิสัมพันธ์ในทางลบ ก็จะทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจวิตกกังวลปรับตัวไม่ได้
และ ยี ยังไคกล่าวถึงผลการศึกษาปัญหาที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีอิทธิพล
ต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็น 2 พวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็น
ศูนย์กลาง และพวกที่ถือตัวนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่าพฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียด
จงชังของครูต่อเด็ก ทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์
กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

นอกจากนี้ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ 2512 : 93) ได้กล่าวว่าบรรยากาศแบบอภิชาติปไตยนั้น เป็นผลให้งานเรียบร้อยดี แต่ผู้เรียนไม่มีใครมีความสุขและพอใจ และ คาเพลน (Kaplan. 1959 : 340) กล่าวว่าอิทธิพลของโรงเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ครูที่มีความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้เด็กรู้สึกเป็นกันเองและปรับตัวให้เข้ากับครูได้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาสุขภาพจิตของเด็กด้วย นอกจากนี้ครูยังต้องสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย พร้อมทั้งจะเรียนบทเรียน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสติปัญญาดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์ ดังที่ โอบสเตอร์เฟอร์ (Obestuffer. 1954 : 296 - 297) กล่าวว่า ครูเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในห้องเรียน เพราะครูจะต้องสังเกตดูเด็กในเรื่องความคับข้องใจ ความสำราญ การขาดความรักความอบอุ่น และไม่สามารถเผชิญกับความจริง เมื่อเด็กมีปัญหาทางสุขภาพจิต ครูจะต้องช่วยเหลือให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมและจิตใจจากการศึกษาของประดอง ประสิทธิ์พร (ประดอง ประสิทธิ์พร 2519 : 49) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปรับตัวของนักเรียน พบว่า การปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตยทำให้นักเรียนปรับตัวได้ดีที่สุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่ไม่ต้องมีการเก็บอารมณ์ หรือยับยั้งการกระทำของตัวเองอันจะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างครูกับนักเรียน เพราะครูในลักษณะนี้จะยอมรับเด็ก เด็กจะไ้รับความอบอุ่น มีสัมพันธภาพที่ดี รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีลักษณะหนีสังคม จึงทำให้ปรับตัวได้ดีกว่า

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน

ปัญหาเรื่องเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญต่อการปรับตัว และสุขภาพจิตของเด็กมาก ดังที่ริงเนสส์ (Ringness. 1962 : 271) ได้กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิต การปรับตัว และพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เช่น ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น มีความสัมพันธ์กับคนอื่นที่ดี และทำให้มีประสบการณ์ในการปะทะสังสรรค์ในสังคมด้วย

กรอนลินด์ (Cronlund. 1959 : 232) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจนสู่วัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์ที่เขาสั่งคมออกมาวางออกไปตามลำดับ หากทุกสิ่งทุกอย่างได้พัฒนาไปตามปกติ กล่าวคือ เมื่อถึงวัยเขาเรียนเด็กได้มีโอกาสมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน เด็กจะไดรับทราบของตนาว่า ควรจะปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อต้องการอยู่กับเพื่อน เด็กจะใคร่รู้ลึกรอบอุใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่น เมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อนต่างวัยต่างคิมมีความสุข ยอมรับความปรารถนาที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อคนทั่ว ๆ ไป ประสบการณ์ในการเขาสั่งคมจะเพิ่มขึ้นทุกวันเมื่อเขาสู่วัยผู้ใหญ่ ชีวิตในสังคมจะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ก็ ตรงข้ามถาในวัยเด็กถูกเพื่อนฝูงรังเกียจ ไม่มีใครแยแศ เด็กจะรู้สึกว้าเหว ขาดความอบอุ่น เกิดความสงสัยตัวเอง มองโลกในแง่ร้าย และเกิดความคับข้องใจ เมื่อโตขึ้นความรู้สึกเช่นนี้จะคิดตัวไป ทำให้ไม่ยอมเขาสั่งคมกับคนอื่น เมื่อมีเรื่องทุกข์ร้อนกษาคเพื่อนที่ระเล้าสุ่กันฟัง ต้องเก็บกคเอาไวคนเดียว ทำให้มีอาการเกรี้ยวอยู่เสมอ หากความสุขไม่ได้ (วิมล โรจนวีระ 2512 : 6) ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา บิดามารดา ครู อาจารย์ จึงให้ความสนใจและเอาใจใส่ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนฝูงของเด็กมาก ครูเชื่อว่าถาหากศิษย์ของตนสามารถเขากับเพื่อนฝูงได้ก็จะช่วยให้อุสุขภาพจิตดี และเรียนดี

สมมติฐานในการศึกษาถนควา

1. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวแตกต่างกัน
2. นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน จะมีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวแตกต่างกัน
3. นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวแตกต่างกัน
4. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรวมหลักลุ่มมากน้อยต่างกัน จะมีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวแตกต่างกัน

๕๕๕๓
น-ก

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บพท 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ลุ่โรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ทั้งหมด 15 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในอัตราส่วน 1 : 5
2. สุ่มห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือใช้วิธีจับสลากมาชั้นละ 2 ห้องเรียน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน และชั้นปี

จำนวนศึกษา	ปี 1	ปี 2	ปี 3	รวม
1. โรงเรียนกรุงเทพช่างกล	71	75	66	212
2. โรงเรียนช่างกล ขสทบ.	70	72	77	219
3. โรงเรียนช่างฝีมือหญิงจะ	73	74	74	221
รวม	214	221	217	652

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถาม สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ชั้นปี และสาขาวิชาที่เรียน จำนวนครั้งในการเข้าร่วมกับกิจกรรมรวมหลักสูตร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความ ที่ใช้วัดสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยมีลำดับชั้นการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางการปรับตัว ในงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน
- 2.2 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับเพื่อน
- 2.3 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับสภาพภายในครอบครัว
- 2.4 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับครู

3. ออกแบบสอบถามปลายเปิด ถามปัญหาที่มีผลกระทบต่อ การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้น ม.ศ. 4 - 6 จำนวน 100 คน แลวนำคำตอบเหล่านั้นมาหาความถี่ เลือกเอาคำตอบที่มีความถี่สูงมาใช้เป็นข้อความ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ตามขอบเขตที่วางไว้

4. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา พิจารณาตรวจสอบและตัดสินข้อความแต่ละข้อว่า วัดได้ตรงตามคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่ต้องการหรือไม่ แล้วเลือกข้อความเฉพาะที่ผู้เชี่ยวชาญตัดสินลงความเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นข้อความที่ใช้ได้และ

ครอบคลุมแรงตามที่ต้องการ ซึ่งแสดงถึง Face Validity ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประมาณ 100 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ โดยกำหนดให้นักเรียนขีดลงในช่องคำถาม ซึ่งเป็นปัญหาที่เมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหานั้นแล้วทำให้รู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล มีผลทางด้านจิตใจของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดให้นักเรียนเขียน ✓ ลงในช่องคำถาม ดังตัวอย่าง

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐. อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน		✓			
๐๐. เพื่อน ๆ มักทำให้เราไม่สบายใจอยู่เสมอ			✓		

การตรวจให้คะแนนกระทำดังนี้

ให้ค่าความหมายของแต่ละช่อง เป็นคะแนนดังต่อไปนี้

ไม่สบายใจมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ไม่สบายใจมาก	"	4	"
ไม่สบายใจปานกลาง	"	3	"
ไม่สบายใจน้อย	"	2	"

ไม่สบายใจน้อยที่สุด 1 คะแนน
 เกณฑ์ในการตัดสินว่า เป็นผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัวหรือไม่คือ โดยเฉลี่ย = 3.5 ขึ้นไป

การหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ก. วิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน จัดเรียงลำดับคะแนนจากสูงไปหาค่าแล้วตัดเอา 25% ของกลุ่มสูง และ 25% ของกลุ่มต่ำ มาหาค่าสถิติพื้นฐานในกลุ่มสูงและต่ำ โดยใช้สูตร (McNemar, 1969 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

\bar{X}_1, \bar{X}_2 " คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 " ค่าแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_1, n_2 " จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ได้คัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 2.15 ถึง 8.67 จำนวน 96 ข้อ ดังนี้

1. บรรยากาศด้านการเรียนการสอน 21 ข้อ
2. การปรับตัวกับเพื่อน 24 ข้อ
3. การปรับตัวกับสภากายในครอบครัว 25 ข้อ
4. การปรับตัวกับครู 26 ข้อ

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ Coefficient alpha (α) (Magnusson, 1966 : 116)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

ชื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	"	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
	S_{tt}^2	"	ค่าความแปรปรวนทั้งหมด
	S_{11}^2	"	ค่าความแปรปรวนรายข้อ
	$\sum S_{11}^2$	"	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ

ปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่น = 0.905

2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ นรา สมประสงค์ (นรา สมประสงค์ 2520 : 82) ซึ่งได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูทั้งหมด เท่ากับ 0.9692 และผู้วิจัยได้นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอีกครั้ง เท่ากับ 0.9615

ลักษณะของแบบสอบถาม

มีข้อคำถาม 60 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อ 1 - 20 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง

ตอนที่ 2 ข้อ 21 - 40 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ

ประชาธิปไตย

ตอนที่ 3 ข้อ 41 - 60 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความ

คุ้มครองจนเกินไป

เกณฑ์ในการให้คะแนน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 คำตอบ คือ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนจึงต้องพิจารณาจาก คำตอบของนักเรียนที่ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องต่าง ๆ ถ้าขีดเครื่องหมายถูกช่องมากที่สุด ให้ 5 คะแนน ช่องมาก ให้ 4 คะแนน ช่องปานกลางให้ 3 คะแนน ช่องน้อย ให้ 2 คะแนน ช่องน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน เมื่อรวมคะแนนของแต่ละตอนของนักเรียนแต่ละคนแล้ว จากนั้นนักเรียนคนใดคะแนนตอนใดมากที่สุด ให้ถือว่านักเรียนคนนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น (แต่มีข้อแม้ว่าคะแนนที่ได้รับจะต้องมากกว่าคะแนนอันดับรองลงมา อย่างน้อย 5 คะแนน) การถือเกณฑ์ความแตกต่าง 5 คะแนนนี้ ก็เพื่อที่จะได้แบ่งกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วทั้ง 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ไปให้นักเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบวงคำถาม แล้วพิจารณาคัดเลือกเอาแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 652 ฉบับ จากทั้งหมด 735 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบคะแนนในแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้
2. หาคะแนนเฉลี่ยประจำข้อในแต่ละด้านที่แยกประเภทไว้ตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทาง เศรษฐกิจของบิดามารดา และการเข้าร่วมในกิจกรรม ร่วมหลักสูตร
3. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าสถิติพื้นฐาน
4. ทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) โดยคำนวณจากสูตร (Ferguson. 1977 : 75)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ " ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N " จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มตัวแปร

2. ความแปรปรวน (Variance) โดยใส่สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวน

$\sum X^2$ " ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
 N " จำนวนนักเรียนในแต่ละตัวแปร

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองตัว โดยใช้สูตร t - test
 (McNemar. 1969 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

\bar{X}_1, \bar{X}_2 " คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 " ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 " จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีมากกว่าสองตัว โดยใช้
 One - way analysis of Variance (F - test) (Lindquist. 1956 : 55 - 56)

Source of Variation	df	SS	MS	
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{j=1}^a T_j^2/n_j - T^2/n$	$MS_A = SS_A/a-1$	$\frac{MS_A}{MS_W}$
Within-Group (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = SS_W/N-a$	
Total	N-1	$SS_t = \sum_{j=1}^a \sum Y^2 - T^2/N$		

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_A " ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

MS_W " ค่า Mean Square ภายในตัวแปรที่ศึกษา

เมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ .01 แล้วทำการทดสอบทีละคู่ โดยใช้ Studentized q -Statistic แบบ Newman - Keul Method สูตรที่ใช้ คือ (Winer. 1971 : 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

เมื่อ \bar{T}_{largest}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มากที่สุด
$\bar{T}_{\text{smallest}}$	"	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่น้อยที่สุด
MS_{error}	"	ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อน
n	"	ค่าเฉลี่ยฮาร์โมนิกของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและการสื่อความหมายให้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน ความแปรปรวน
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน degree of freedom
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
o	แทน o - Statistic
n	แทน จำนวนคนเฉลี่ยแบบฮาร์โมนิค
r_{tt}	แทน ค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวทั้ง 4 ด้าน คือ

1. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพบรรยากาศการเรียนการสอน
2. การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
3. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
4. การปรับตัวของนักเรียนกับครู

ในการวิเคราะห์ที่กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ เพื่อสะดวกในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

ถ้าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 - 0.99	มีปัญหา น้อยที่สุด
ถ้าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.99	มีปัญหา น้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.00 - 2.99	มีปัญหา ปานกลาง
ถ้าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.00 - 3.99	มีปัญหา มาก
ถ้าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.00 - 4.99	มีปัญหา มากที่สุด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวทั้งสิ้นสี่ด้าน ดังกล่าวในตอนต้นที่ 1 ตามตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป โดย

F - test

2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สูง กลาง และต่ำ โดย F - test

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ โดย t - test

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรมาก และน้อยครั้ง โดย t - test

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวทั้งสิ้นสี่ด้าน ของนักเรียนอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
1.	ห้องเรียนกับแถบ โต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.5838
2.	ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น มีคิ หรือสว่างเกินไป การระบายอากาศไม่ดี ฯลฯ	2.5202
3.	โรงเรียนพิจารณาการลงโทษนักเรียนโดยไม่มีหลักเกณฑ์	2.3140
4.	เวลาศึกษาหาความรู้มีน้อย	2.3969
5.	พื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาช่างไม่เพียงพอ	3.0057
6.	การเรียนวิชาช่างบางวิชาน้อยเกินไป ไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน	3.0655
7.	จำนวนวิชาที่เรียนมากเกินไป	2.7840
8.	มีอาจารย์ที่มีความสามารถเฉพาะในวิชาน้อย	2.6720
9.	การลงโทษนักเรียนเพื่อเป็นการประจานมากกว่าเพื่อสอนให้สำนึกผิด	2.3063
10.	การเรียนการสอนไม่ได้ผลเต็มที่เพราะเสียเวลากับกิจกรรมต่าง ๆ	2.2581
11.	กฎข้อบังคับของโรงเรียนมีมาก จนนักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้	2.7745
12.	ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในวิชาช่างที่ต้องการ	2.2870
13.	ในห้องเรียน เพื่อน ๆ ชอบขัดแย้งและก่อกวนผู้อื่นในบรรยากาศ ตื่นเต้น	3.0443
14.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.5298
15.	มีการขานมากจนทำไม่ทัน	2.6666
16.	สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	2.8959
17.	เนื้อหาวิชายากเกินไป	2.5337

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหา	\bar{X}
18.	ห้องสมุดมีตำราคนควาไม่เพียงพอ	3.0712
19.	ความรู้ไม่เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพใด	3.0173
20.	โรงเรียนในทววงรัฐทางดานวิชาช่างไม่เพียงพอ	2.9633
21.	นักเรียนไม่มีอิสระในการพูด และแสดงความคิดเห็น	2.7167
	เฉลี่ย	2.7336

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอาชีพศึกษามีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับ "ปานกลาง"

($\bar{X} = 2.7336$) ส่วนสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีพศึกษามาก โดยเรียงตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ อุปสรรคการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.5298$) ห้องสมุดมีตำราคนควาไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.0712$) การเรียนวิชาช่างบางวิชานอยเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.0655$) ในห้องเรียนเพื่อน ๆ ชอบขัดแย้งและก่อกวนผู้นอในบรรยากาศดีนเตน ($\bar{X} = 3.0443$) ความรู้ไม่เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพใด ($\bar{X} = 3.0173$) และพื้นฐานความรู้ทางดานวิชาช่างไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.0057$) ตามลำดับ

สำหรับสภาพปัญหาที่พบนอยที่สุดได้แก่ การเรียนการสอนไม่ได้ผลเต็มที่เพราะเสียเวลากับกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.2581$) ไม่สามารถสอบเขาเรียนในวิชาช่างที่ตองการ ($\bar{X} = 2.2870$) การลงโทษนักเรียนเพื่อเป็นการประจานมากกว่าเพื่อสอนให้สำนึกผิด ($\bar{X} = 2.3063$) โรงเรียนพิจารณาการลงโทษนักเรียนโดยไม่มีหลักเกณฑ์ ($\bar{X} = 2.3140$) และเวลาศึกษาหาความรู้มีนอย ($\bar{X} = 2.3969$) ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อน

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
1.	เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม	3.3446
2.	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกกระตาคอายเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อนหมู่มาก	2.5617
3.	เวลาเขาสังคมกับเพื่อนชอบนึกถึงปมค้อยของตนเอง	2.5964
4.	เพื่อนชอบยกย่องซึ่งดีกัน	2.8959
5.	รู้สึกเขินกระตาคอเมื่ออยู่หน้าเพื่อนต่างเพศ	2.6750
6.	เพื่อนไม่มีความจริงจังต่อกัน	2.9807
7.	เพื่อนบางคนชอบแหม่งชั้นวรรณะในการคบเพื่อน	2.6396
8.	เพื่อน ๆ ชอบนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น อบายมุข การพนัน สู้กับครูบา หรือสิ่งเสียดีกอื่น ๆ	2.4816
9.	เพื่อนชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท หรือยกพวกตีกันเอง	2.1640
10.	เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนเขากันไม่ค่อยได้	2.2789
11.	เพื่อนชอบแกล้งขาทเจ้าว่าเป็นตัวตลก	2.0542
12.	เพื่อนมักจะพูดถูกเหยียดนยามกัน	2.3096
13.	เพื่อนชอบล่อเรื่องปมค้อย หรือความบกพร่องในร่างกาย	2.4480
14.	เพื่อนบางคนชอบทำไวยวายไม่มีเหตุผล	3.1830
15.	โดยปกติเพื่อน ๆ ไม่เคยเห็นด้วยกับความคิดของขาทเจ้า	2.5463
16.	เพื่อนของขาทเจ้าทำให้การเรียนของขาทเจ้าไม่ได้ผลเท่าที่ควร	2.4557
17.	ขาทเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำร่วมกับเพื่อน	2.6756
18.	เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจขาทเจ้าบางครั้งทำดีแต่กลับเข้าใจตรงกันข้าม	2.7591

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
19.	เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.8783
20.	เพื่อนบางคนชอบเอาของของคนอื่นไปเป็นของตนเอง	2.7090
21.	เพื่อนเพศเดียวกันชอบอิจฉากัน	2.4296
22.	เพื่อนไม่เกี่ยวกับความลับของเพื่อนด้วยกัน	2.6621
23.	การไม่ยอมเอาสิ่งของมาให้เพื่อนเพราะรู้สึกมีปมค้อยทางการเงิน	2.6384
24.	ไม่กล้าทำตัวให้สนิทกับเพื่อนต่างเพศ	2.6146
	เฉลี่ย	2.6242

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษา มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 2.6242$) และสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษามาก คือ ปัญหาเพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ($\bar{X} = 3.3446$) และปัญหาเพื่อนบางคนชอบทำโวยวายไม่มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.1830$) และปัญหาที่พบค่อนข้างมาก คือ เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อกัน ($\bar{X} = 2.9807$) เพื่อนชอบแก่งแย่งชิงดีกัน ($\bar{X} = 2.8959$) และเพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง ($\bar{X} = 2.8783$) ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ เพื่อนชอบแกล้งหาพเจ้าว่าเป็นตัวตลก ($\bar{X} = 2.0542$) เพื่อนชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท หรือยกพวกตีกันเอง ($\bar{X} = 2.1640$) เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนเขากันไม่ค่อยได้ ($\bar{X} = 2.2789$) เพื่อนมักจะพูดคุยกู๊กเหี้ยมคหยามกัน ($\bar{X} = 2.3096$) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
1.	อาศัยอยู่กับคนอื่นทำให้ขาดอิสระในการทำงาน	2.6549
2.	สถานที่บ้านคับแคบ อึดอัด และไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น อยู่ในสลัม อยู่ใกล้ที่ทิ้งขยะ ฯลฯ	2.1348
3.	ไม่ชอบทำตามความคิดผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองไม่ฟังความคิดเห็นของตน	2.5867
4.	รู้สึกท้อแท้ ผู้ปกครองไม่ให้ความยุติธรรม	2.1669
5.	สมาชิกในบ้านมักมีเรื่องขัดแย้ง หรือทะเลาะวิวาทกันบ่อย	2.1996
6.	ขาดความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจจากพ่อแม่ผู้ปกครอง	2.2718
7.	ไม่มีความเป็นตัวของตัวเองในบ้าน	2.3852
8.	พ่อแม่ผู้ปกครองมักยกตัวอย่างคนอื่นว่าดี และทั้หมิ่นซ้ำเจ้า	2.6791
9.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่พอใจที่ชาวเขาเลือกเรียนทางด้านอาชีพศึกษา	1.9325
10.	พี่น้องอิจฉาริษยากัน บัดแย้งกัน และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	2.0874
11.	ครอบครัวมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น มีเงินไม่พอใช้ถึงสิ้นเดือน	2.5984
12.	สมาชิกในบ้านมักไม่ช่วยกันแก้ปัญหา อวดดีและหยิ่งเหวากัน	2.1406
13.	พ่อแม่ผู้ปกครองมักจะใช้อารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล	2.3339
14.	บรรยากาศภายในบ้านมีความเจ็บเหงาและไม่อบอุ่น	2.3185
15.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะพูดคุย หรือทำกิจกรรมร่วมกับเรา	2.4410

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
16.	พ่อแม่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกับเด็กเสมอ	3.0357
17.	พ่อแม่ผู้ปกครองมีความเข้มงวดไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน	2.4920
18.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจต้อนรับเมื่อมีเพื่อนของลูกมาเยี่ยมบ้าน	2.0578
19.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น	2.2629
20.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับลูก	2.1310
21.	สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การดูหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน	2.7108
22.	ขาดเงินใช้จ่ายในเรื่องการเรียน และอุปกรณ์การเรียน	2.5917
23.	สมาชิกในบ้านไม่สนใจกิจการทำทาง หรือการแสดงออกในความไม่พอใจของคนในบ้าน	2.3864
24.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำ	2.5165
25.	ไม่สามารถที่จะปรับทุกข์หรือปรึกษาหารือกับคนอื่นในบ้านได้ เช่น สมาชิกในบ้านอาจตำหนิ หรือบังคับหรือไม่มีเวลา	2.5341
	เฉลี่ย	2.3860

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษา มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.3860$) ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางค่อนข้างน้อย และสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อปรับตัวมาก คือ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกับเด็กเสมอ ($\bar{X} = 3.0357$) และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่พอใจที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนทางด้านอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 1.9325$)

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
1.	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เช่น ไม่ให้โอกาสนักเรียนแก้ตัวเมื่อทำผิด	2.9071
2.	ครูให้การบ้านหรือแบบฝึกหัดมากเกินไป โดยไม่คำนึงว่านักเรียนจะทำได้หรือไม่	2.7533
3.	ครูมักจะทำให้เด็กเรียนหมดกำลังใจเสมอ เช่น พุดชู้ หรือดู	3.0270
4.	ครูไม่เคยมองเห็นนักเรียนเป็นสมาชิกสำคัญของโรงเรียนเลย	2.5472
5.	ครูใช้วาทณ์ตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยขาดเหตุผล	2.5992
6.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในชั้น	2.5356
7.	ครูใช้ให้นักเรียนทำงานส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงความสมัครใจของนักเรียน	2.6461
8.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ	2.2177
9.	ครูไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษาทางการเรียน	2.5656
10.	ขาดความเข้าใจและความอบอุ่นจากครู	2.7183
11.	การสอนของครูเน้นหนักทางหลักวิชามากกว่าการปฏิบัติจริง ๆ	3.0096
12.	ความสนใจของครูต่อนักเรียนไม่เพียงพอ	2.8204
13.	ความไม่ยุติธรรมของครูในการให้คะแนนฝึกปฏิบัติ	2.9325
14.	ครูใช้เวลาฝึกปฏิบัติไปทำงานส่วนตัว	2.5876
15.	ครูไม่ให้ความสนทนสมมากพอ ทำให้นักเรียนไม่กล้าเข้าหาครู	2.7104
16.	ครูไม่สนใจปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน	2.7976
17.	ครูบางคนสอนเร็ว	3.1250

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	\bar{X}
18.	ครูเชื่อคำฟ้องของนักเรียนโดยไม่หาข้อเท็จจริง	2.4778
19.	ครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	2.2200
20.	สถานที่พักของครูไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษา เพราะครูหลายท่านนั่งรวมกันอยู่	2.7972
21.	ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้เรียนไม่ดี	2.6583
22.	ครูใช้คำขยาบคายในเวลาตุนักเรียน	2.4951
23.	ครูไม่ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน	2.5791
24.	ครูบางคนทำหัวเราะครีตในขณะที่กำลังสอน	2.8899
25.	ครูไม่รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน	2.5203
26.	ครูบางคนประพฤติตัวไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย ภาษาที่ใช้อ	2.6711
	เฉลี่ย	2.6849

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษามีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครู โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.6849$) และสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวมาก คือ ปัญหาครูบางคนสอนเร็ว ($\bar{X} = 3.1250$) ครูมักจะทำให้นักเรียนหมด กำลังใจเสมอ เช่น พูดขู่ หรือดู ($\bar{X} = 3.0270$) และการสอนของครูเน้นหนักทางหลัก วิชามากกว่าการปฏิบัติจริง ๆ ($\bar{X} = 3.0096$) ตามลำดับ ส่วนสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวค่อนข้างมาก คือ ความไม่ยุติธรรมของครูในการให้คะแนนฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.9325$) และครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เช่น ไม่ให้โอกาสนักเรียนแก้ตัวเมื่อทำผิด ($\bar{X} = 2.9071$)

ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 2.2177$) และครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.2200$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว กับบรรยากาศด้านการเรียน การสอน การปรับตัวกับเพื่อน การปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว การปรับตัวกับครู ตามตัวแปร การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมรวมหกกลุ่ม

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3,065.41	1,532.70	12.491**
ภายในกลุ่ม	649	79,636.76	122.70	
ผลรวม	651	82,702.17		

$$F .01 (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 จะเห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จึงแบบทอดทิ้ง แบบในความคุ้มครองจนเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ t - Statistic ดังปรากฏผลในตารางที่ 7

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู	หอดทิ้ง			
	\bar{X}	62.23	57.79	56.97
หอดทิ้ง	62.23	—	4.34 ^{**}	5.26 ^{**}
โหดความคุมครอง	57.89		—	0.92
ประชาธิปไตย	56.97			—

r = 2

r = 3

d . 99 (r, 649)

3.64

4.12

q . 99 (r, 649) * $\sqrt{MS_{error}/n}$

2.973

3.362

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบโหดความคุมครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ก็มีแบบโหดความคุมครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9,306.24	4,653.12	22.187**
ภายในกลุ่ม	649	136,108.64	209.72	
ผลรวม	651	145,414.88		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 จะเห็นว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือแบบทอดทิ้ง แยกให้ความคุ้มครองเงินเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู	ทอดทิ้ง		โหดความคุ้มครอง	ประชาธิปไตย
	\bar{X}	69.43		
ทอดทิ้ง	69.43	---	6.57**	9.25**
โหดความคุ้มครอง	62.86		---	2.68
ประชาธิปไตย	60.18			---

$r = 2$

$r = 3$

$\alpha = .99$ ($r, 649$)

3.64

4.12

$\alpha = .99$ ($r, 649$) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$

4.147

4.690

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบโหดความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับแบบโหดความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับ วักับสภาพภายในครอบครัว
ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	35,200.12	17,600.09	75.207**
ภายในกลุ่ม	649	151,884.06	234.02	
ผลรวม	651	187,084.18		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 จะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ทอดทิ้ง แบบไร้ความคุ้มครองจนเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในการปรับตัว
กับสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมติฐาน และได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้
q - Statistic ดังปรากฏผลในตารางที่ 11

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายใน
ครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ทอดทิ้ง	โหดความคุ้มครอง	ประชาธิปไตย
	\bar{X}	71.64	60.01	53.67
ทอดทิ้ง	71.64	—	11.63**	17.97**
โหดความคุ้มครอง	60.01		—	6.34**
ประชาธิปไตย	53.67			—

	$r = 2$	$r = 3$
$q . 99 (2, 649)$	3.64	4.12
$q . 99 (2, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$	4.620	5.234

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย โหดความคุ้มครองจนเกินไป และแบบทอดทิ้ง มีสภาพปัญหาในการปรับตัว
กับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียน
อาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	45,585.39	22,792.695	78.36**
ภายในกลุ่ม	649	188,773.77	290.868	
ผลรวม	651	234,359.16		

$$F_{.01}(2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 จะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ทอดทิ้ง	ให้ความคุ้มครอง	ประชาธิปไตย
	\bar{X}	77.97	69.16	66.28
ทอดทิ้ง	77.97	-	8.81**	11.69**
ให้ความคุ้มครอง	69.16		-	2.88
ประชาธิปไตย	66.28			-

$$r = 2$$

$$r = 3$$

$$q_{.99}(r, 649)$$

$$3.64$$

$$4.12$$

$$q_{.99}(r, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$$

$$5.749$$

$$6.505$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

กับแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่าง
นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	279,187.30	139,593.65	68.7203 ^{**}
ภายในกลุ่ม	649	1,318,336.11	2,031.33	
ผลรวม	651	1,597,523.41		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 จะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ทอดทิ้ง แบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการ
ปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐาน และได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic
ดังปรากฏผลในตาราง 15

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ทอดทิ้ง	โหดความคุ้มครอง	ประชาธิปไตย
	\bar{X}	280.89	249.93	237.07
ทอดทิ้ง	280.89	---	30.96 ^{**}	43.82 ^{**}
โหดความคุ้มครอง	249.93		---	12.86 [*]
ประชาธิปไตย	237.07			---

r = 2

r = 3

q . 99 (r, 649)

3.64

4.12

q . 99 (r, 649) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$

12.087

13.681

q . 95 (r, 649)

2.27

3.31

q . 95 (r, 649) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$

7.538

10.991

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบโหดความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม แตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบโหดความคุ้มครองจนเกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	559.43	279.715	2.271
ภายในกลุ่ม	649	79,913.68	123.133	
ผลรวม	651	80,473.11		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

จากตาราง 16 จะเห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัวสูง กลาง และต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3,292.46	1,646.23	7.902 **
ภายในกลุ่ม	649	135,206.36	208.33	
ผลรวม	651	138,498.82		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 จะเห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สูง กลาง และต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 18

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{X}	68.32	63.03	60.54
ต่ำ	68.32	—	5.29**	7.78**
ปานกลาง	63.03		—	2.49
สูง	60.54			—
			$r = 2$	$r = 3$
	$q . 99 (r, 649)$		3.64	4.12
	$q . 99 (r, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$		4.389	4.968
	** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01			

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง และปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับสภาพภายใน
ครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9,852.63	4,926.31	18.18 ^{**}
ภายในกลุ่ม	649	175,850.57	270.95	
ผลรวม	651	185,713.20		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 จะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง และต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และได้ทำการตรวจสอบหา ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 20

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวกับสภาพภายใน
ครอบครัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครัวที่แตกต่างกัน
เป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ	ค่า			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
	\bar{X}	67.91	59.67	54.56
ต่ำ	67.91	—	8.24 ^{**}	13.35 ^{**}
ปานกลาง	59.67	—	—	5.11 [*]
สูง	54.56	—	—	—

$r = 2$ $r = 3$

$q . 99 (r, 649)$

3.64

4.12

$q . 99 (r, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$

5.005

5.665

$q . 95 (r, 649)$

2.27

3.31

$q . 95 (r, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$

3.121

4.551

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพ
ปัญหาในการปรับตัว กับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษา
ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานระหว่างนักเรียน
อาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	21,490.25	10,745.125	33.58 **
ภายในกลุ่ม	649	207,666.15	319.978	
ผลรวม	651	229,156.40		

$$F_{.01} (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 จะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สูง
ปานกลาง และต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 22

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานระหว่างนักเรียน
อาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{X}	78.79	69.15	69.08
ต่ำ	78.79	—	9.64 **	9.71 **
ปานกลาง	69.15		—	0.07
สูง	69.08			—

	$r = 2$	$r = 3$
$\alpha . 99 (r, 649)$	3.64	4.12
$\alpha . 99 (r, 649) \times \sqrt{MS_{error}/n}$	5.439	6.157

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือมีปัญหาการปรับตัวกับครูใกล้เคียงกัน

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	59,548.12	29,774.06	13.5222 ^{**}
ภายในกลุ่ม	649	1,429,010.71	2,201.86	
ผลรวม	651	1,488,558.83		

$$F .01 (2, 649) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 จะเห็นว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และได้ทำการตรวจสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม โดยใช้ q - Statistic ดังปรากฏผลในตาราง 24

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจขอครอบครัวแตกต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{y}	275.52	250.10	242.70
ต่ำ	275.52	—	25.42**	32.82**
ปานกลาง	250.10		—	7.40
สูง	242.70			—

$r = 2$ $r = 3$

$q . 99 (r, 649)$

3.64 4.12

$q . 99 (r, 649) > \sqrt{MS_{error}/k}$

14.268 16.150

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง และปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมใกล้เคียงกันมากจนไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

สภาพปัญหา	N	\bar{X}	S^2	t
บรรยากาศการเรียนการสอน				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	209	59.019	110.850	0.0645
ผลสัมฤทธิ์สูง	155	58.940	150.825	
เพื่อน				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	209	59.990	288.182	3.3534**
ผลสัมฤทธิ์สูง	155	65.483	202.666	
สภาพภายในครอบครัว				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	209	69.229	261.337	5.6065**
ผลสัมฤทธิ์สูง	155	59.283	294.581	
ครู				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	209	74.110	407.300	1.2728
ผลสัมฤทธิ์สูง	155	71.516	342.320	
โดยส่วนรวม				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	209	263.387	1,260.838	1.9866*
ผลสัมฤทธิ์สูง	155	257.554	1,689.962	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่านักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับเพื่อน และกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับ

สภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับครู พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมรวมหลักสูตร มากน้อยต่างกัน

สภาพปัญหา	N	\bar{X}	S^2	t
บรรยากาศด้านการเรียนการสอน				
เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง	339	61.029	171.383	3.7624 ^{***}
เข้าร่วมกิจกรรมมากครั้ง	313	57.466	122.967	
เพื่อน				
เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง	339	65.648	298.177	1.7424
เข้าร่วมกิจกรรมมากครั้ง	313	63.370	213.236	
สภาพภายในครอบครัว				
เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง	339	62.943	353.520	4.3550 ^{**}
เข้าร่วมกิจกรรมมากครั้ง	313	56.900	276.576	
ครู				
เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง	339	72.967	325.984	2.9057 ^{**}
เข้าร่วมกิจกรรมมากครั้ง	313	69.236	307.860	
โดยรวม				
เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง	339	260.796	3,300.831	3.5665 ^{**}
เข้าร่วมกิจกรรมมากครั้ง	313	247.539	1,279.002	

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมากและน้อยครั้ง มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับสภาพภายใน ครอบครัว และกับครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับสภาพ ปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา โดยล้นรวมทั้งสิ้น ปรากฏว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมากและน้อยครั้ง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัด กองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน
 - 1.2 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับเพื่อน
 - 1.3 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับสภาพภายในครอบครัว
 - 1.4 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา เมื่อแยกตาม การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกิจกรรมร่วมเหลือผู้

กลุ่มตัวอย่าง ✓

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งกำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้แบ่งออกเป็นสองชุด คือ

1. แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ห้าอันดับ จำนวน 96 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง และนำไปทดลองกับนักเรียนอาชีวศึกษา 100 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.905

2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ห้าอันดับ จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วยขงคำถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แบบประชาธิปไตย และแบบในทวามคุ้มครองจนเกินไป

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาที่สำคัญของนักเรียนอาชีวศึกษาได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องสมุดมีตำราคนควาไม่เพียงพอ การเรียนวิชาช่างบางวิชานอยเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน ในห้องเรียนเพื่อน ๆ ชอบขัดแย้ง และก่อกวนผู้อื่นในบรรยากาศต้นเตน ความรู้ไม่เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ และพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาช่างไม่เพียงพอ

1.2 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับเพื่อน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาที่สำคัญเรียงลำดับคะแนนได้แก่ เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม เพื่อนบางคนชอบทำไว้วายไม่มีเหตุผล เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อกัน เพื่อนชอบแกล้งแย่งชิงดีกัน และเพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง

1.3 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับสภาพภายในครอบครัว โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาที่สำคัญของนักเรียนอาชีวศึกษา คือ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกับเด็กเสมอ และสิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การดูหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน

1.4 การปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษากับครู โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาที่สำคัญของนักเรียนอาชีวศึกษาเรียงลำดับคะแนนได้แก่ ครูบางคนสอนเร็ว ครูมักจะทำให้นักเรียนหมดกำลังใจเสมอ เช่น พูดขู่ หรือดู และการสอนของครูเน้นหนักทางหลักวิชามากกว่าการปฏิบัติจริง ๆ

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ของนักเรียนอาชีวศึกษา จะเห็นว่าสภาพปัญหาที่เด่น คือ ปัญหาการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และรองลงมาคือปัญหาการปรับตัวกับครู กับเพื่อน กับสภาพภายในครอบครัว ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้านตามตัวแปรดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ปรากฏผลดังนี้คือ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับเพื่อน กับสภาพภายในครอบครัว และกับครู แตกต่างกับนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว กับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน ส่วนบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับเพื่อน และกับครู ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ปรากฏผลดังนี้คือ

- ด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอน พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง กลาง และต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียน การสอนไม่แตกต่างกัน

✓ ด้านการปรับตัวกับเพื่อน กับสภาพภายในครอบครัว กับครู พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อน กับสภาพภายในครอบครัว และกับครู แตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง และปานกลาง และนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง และปานกลาง จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านการปรับตัวกับเพื่อน และครู

2.3 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพ

ปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกัน และถ้าพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และกับครู ไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันในด้านการปรับตัวกับเพื่อน และด้านสภาพภายในครอบครัว

2.4 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรมากกว่าครั้ง และน้อยครั้ง พบว่า โดยส่วนรวม นักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรมากกว่าครั้ง และน้อยครั้ง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับสภาพภายในครอบครัวกับครูแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านการปรับตัวกับเพื่อน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ของมูลนิธิเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว ระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า "นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกัน" ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของวิกรม กมลสุโกศล (วิกรม กมลสุโกศล 2518 : 100 - 101) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป เพราะนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งนั้นจะมีลักษณะแบบเด็กที่พ่อแม่ละเลยไม่เอาใจใส่ ขาดความรักความอบอุ่น มีความวุ่นวายทางอารมณ์สูง มีปัญหาทางด้านการปรับตัว มักจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้อื่นด้วย (อรทัย ชื่นมนุษย์ 2518 : 44 อ้างอิงจาก Wolberg.) จึงทำให้มีปัญหาการปรับตัวในด้านต่าง ๆ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป สำหรับ

นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบให้ควบคุมครอง มีปัญหาในด้าน การปรับตัวไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่าการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบมีลักษณะ การปฏิบัติของพ่อแม่คล้ายคลึงกัน และลักษณะของเด็กนั้นถึงแม้จะเขาสู่วัยรุ่นแล้วก็ยัง ต้องการ ความรัก ความเอาใจใส่ การปกป้องคุ้มครองจากพ่อแม่ จึงทำให้มีปัญหาคำปรับตัวไม่ ต่างกัน แต่อาจพิจารณาว่าเฉลี่ยในทุกด้านพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ควบคุมครองจนเกินไป มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในด้านปรับตัวมากกว่านักเรียน อาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวระหว่าง นักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในการปรับตัวมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหา ในการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พวงสรอย วรกุล (พวงสรอย วรกุล 2522 : 84) พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหา ในการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง และ สปริงเกอร์ (Springer. 1938 : 321 - 328) ได้ค้นพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ ของเด็ก มีความสัมพันธ์อย่างมากกับฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว คือ เด็กที่มาจากบ้าน ที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง และ วาเนอร์ (Ringness. 1968 : 270 citing Warner. 1950 : 113 - 119) พบว่า เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มขาดความอบอุ่น มีอาการทางประสาท มีความยาก ลำบากในการควบคุมอารมณ์ ปรับตัวเข้ากับสังคมลำบากมากกว่าพวกชนชั้นกลางและสูง เพราะ พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำบ่อหมายถึงการมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้มีความกดดัน น้อย ไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะเครียด หรือข้อขัดแย้งในใจมากนัก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและตรงกับผลการวิจัยของ กมเพชร ฉัตรสุกกุล (กมเพชร ฉัตรสุกกุล 2515 : 90) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีปัญหาในด้านการปรับตัวมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนูญ แป้นเจริญ (มนูญ แป้นเจริญ 2522 : 95) พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กิล (Gill, 1962 : 144 - 149) พบว่า เด็กที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าพวกที่มีผลการเรียนต่ำ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรต่างกัน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตรมาครั้ง และ น้อยครั้ง มีปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมหลักสูตร ทำให้นักเรียนอาชีวศึกษาใคร่จูงใจเอาความรู้อะไรมาปฏิบัติทดลอง และสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ การได้ทำงานร่วมกันบ่อยครั้ง ทำให้นักเรียนมีโอกาสรู้จักเพื่อนร่วมโรงเรียน ครูอาจารย์มากยิ่งขึ้น มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รู้จักใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่ในทางที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม คือการได้เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง ทำให้มีการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยครั้ง หรือไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภัสสร มโนรัตน์ (ประภัสสร มโนรัตน์ 2519 : 86) ที่พบว่ากิจกรรมร่วมหลักสูตรมีประโยชน์ในทางส่งเสริมความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มและส่งเสริมการเรียนในชั้นให้ดีขึ้น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แทนที่จะใช้เวลาว่างไปมั่วสุมกันในทางที่ไม่ดี ซึ่งโรงเรียนควรจะได้ส่งเสริมกิจกรรมให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

1. ควรจัดให้มีการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน เพื่อให้ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่นักเรียนอาชีวศึกษาเมื่อมีสภาพปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษามีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับด้านการเรียนการสอน และกัมภีรุมมาก ดังนั้นทางโรงเรียนควรจะได้จัดบริการแนะแนวเพื่อให้ความปรึกษา และช่วยแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และอาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์ ให้นักเรียนอาชีวศึกษาได้รู้จักวิธีการปรับตัว และขจัดปมคอกในการเลือกเรียนทางสายอาชีพ
2. สำหรับครู อาจารย์ในโรงเรียน ควรให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด และเป็นกันเองกับเด็ก ควรใช้เหตุผลในการอบรมสั่งสอน ในการปกครองและแก้ปัญหาต่าง ๆ
3. ผู้จัดการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในเรื่องปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น อุปกรณ์การเรียน สภาพห้องเรียน และสิ่งแวดลอมภายในโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยสนับสนุนในด้านการเรียน ถ้าหากว่านักเรียนมีปัญหาเหล่านี้แล้ว ก็อาจจะส่งผลต่อปัญหาด้านจิตใจ และการปรับตัวของนักเรียนอย่างมาก
4. ควรจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร นอกจากจะส่งเสริมทางด้าน การเรียนแล้ว ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการปะทะสังสรรค์กับเพื่อน กัมภีรุม ตลอดจนผู้ปกครอง จะช่วยให้มีความสัมพันธ์อันดี และลดปัญหาทางด้าน การปรับตัวของนักเรียนในนอยลง
5. สำหรับพ่อแม่ และผู้ปกครอง ควรจะให้ความรักความอบอุ่น และความเอื้อธรรมแก่เด็ก มีเหตุผลในการอบรมสั่งสอน ยอมรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก เป็นตัวของตัวเอง ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่เด็กเมื่อมีปัญหา ซึ่งจะช่วยป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรจะได้อีกศึกษาคนกว่าเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่าง กับนักเรียนอาชีวศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล หรือนักเรียนอาชีวศึกษาในต่างจังหวัด แลวนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมที่อาจมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กได้
2. ควรจะได้อีกเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ ที่คิดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับ การปรับตัว เช่น ระดับอายุ จำนวนพี่น้อง ลำดับที่เกิด อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระดับเชาวน์ปัญญา หรือความถนัดทางการเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก๋อ สวัสดิ์พาณิชย์ "การศึกษากับสังคม" วารสารรามคำแหง 4 : 37 - 69 มกราคม 2519
- ก๋อ สวัสดิ์พาณิชย์ และคณะ จิตวิทยาตำราวิชาชุดक्रमัธยมของครูสภา วิชาครูตอน 3 องค์การคาของครูสภา 2512, 270 หน้า
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล การศึกษาเปรียบเทียบของประกอบค่านเศรษฐกิจของการปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ.ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 123 หน้า อัดสำเนา
- จันทมาศ ชื่นบุญ และคณะ จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518, 138 หน้า
- ดวงมาลย์ เริกสำราญ "ความสนใจของวัยรุ่นต่อปัญหาสุขภาพจิต" ใน สุขภาพจิตศึกษา หน้า 97 - 116 โรงพิมพ์มิตรสยาม 2520
- เดโช ส่วนานนท์ จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง โอเคียนสโตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4) 2514, 349 หน้า
- ธนู แสงศักดิ์ "ปรัชญาและการจัดอาชีวศึกษา" วารสารการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 4 : 56 ธันวาคม 2512
- นรา สมประสงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งของวัยรุ่นกับพ่อแม่ และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 101 หน้า อัดสำเนา
- นาฏเจลิยว สุมาวงศ์ โรงเรียนจะสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นได้อย่างไร โรงพิมพ์การศาสนา 2508, 86 หน้า
- นิภา นิธยาน การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษา สารศึกษการพิมพ์ 2520, 276 หน้า

- ✓ นิภา พงศ์วิรัตน์ การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษาในภาคกลาง ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2520, 60 หน้า อัดสำเนา
- ประดอง ประสิทธิ์พร ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียน
การสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 56 หน้า อัดสำเนา
- ประกัสสร มโนรัตน์ เจตคติของอาจารย์ใหญ่ ครู และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนรัฐบาลในภาคเหนือ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ ประสานมิตร 2519, 82 หน้า อัดสำเนา
- ฝน แสงสิงแก้ว "สุขภาพจิตของคนรุ่นใหม่สาว" วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
 12 : 318 กรกฎาคม - ตุลาคม 2510
- พวงสร้อย วรกุล การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 99 หน้า อัดสำเนา
- ไพศาล หวังหานิช ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิต
ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา 2510 ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2511, 116 หน้า อัดสำเนา
- ✓ มนัญ เป้นเจริญ การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียน
ของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5
จังหวัดสงขลา ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2522, 102 หน้า อัดสำเนา
- "ระเบิดถึกอาชีวศึกษา" ไทยรัฐ 19 มิถุนายน 2519, หน้า 1
- ละม้ายมาศ ทรทัตต์ สุขภาพจิต พระนคร 2502, 66 หน้า
- ✓ วรพูนี จรัสตระกูล ปัญหาของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ต.บ. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2514, 72 หน้า อัดสำเนา

วัชรีย์ ทรัพย์มี "ปัญหาวัยรุ่นยุคใหม่" วิทยาสาร 5 : 38 กรกฎาคม 2518

วิกรม กมลสุโกศล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความวิตกกังวล และค่านิยมของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในจังหวัดนครราชสีมา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 115 หน้า
 อัดสำเนา

วิมล โรจนวีระ การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่าง
เด็กชั้นประถมปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 155 หน้า อัดสำเนา

วิรัช กุฑมาศ "การประเมินผลการจัดบริการแนะแนวกิจกรรมเสริมหลักสูตรและ
 สวัสดิการในโรงเรียนและวิทยาลัย ตามโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีพศึกษา พ.ศ.
 2508" บทความวิจัยการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา
 2513, 194 หน้า

"สถิติผู้ป่วยโรคประสาทโรคจิต" สยามรัฐ 15 เมษายน 2520, หน้า 3

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน
 สถิติแห่งชาติ 2519, 97 หน้า

สมทรง สุวรรณเลิศ "ปัญหาทางการเรียนในเด็ก" วารสารจิตวิทยาคลินิก 3 :
 7 - 9 ธันวาคม 2514

_____ "ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กวัยเรียน" วารสารจิตวิทยาคลินิก 5 : 22 - 25
 มิถุนายน 2517

สมาน กำเนิด การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 64 หน้า อัดสำเนา

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร "การจัดบริการสำหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา" วารสาร
ประชาศึกษา 25 : 1 - 15 ธันวาคม 2516

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ "วิจารณ์แผนการศึกษาแห่งชาติ" วารสารสภา
การศึกษาแห่งชาติ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก มีนาคม 2519, 336
 หน้า

สุชาติ โส่มประยูร โครงการสุขภาพในโรงเรียน ไทยวัฒนาพานิช พระนคร 2514,
191 หน้า

สุพัฒนา บุญญานิตย์ "งานป้องกันที่ถูกลืม" วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย
17 : 128 เมษายน 2515

สุภา มาลากุล "สุขภาพจิตของเด็กนักเรียน" การอบรมครูแนะแนวรุ่น 1 กอง
แนะแนว กรมวิชาการ 2518, ไม่มีเลขหน้า

เสนอ อินทรสุศรี "บ้านดีคนดี" เอกสารนิเทศก์การศึกษา ฉบับที่ 92 บทความ
ประกอบหมวดการศึกษาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ 2511, 49 หน้า

อรทัย ชื่นมณุษย์ จิตวิทยาเกี่ยวกับโรคจิตโรคประสาท และความผิดปกติทางเพศ
กรุงสยามการพิมพ์ 2518, 49 หน้า

อัมพร โอตระกุล "ศึกษาสุขภาพจิตผู้รับบริการศูนย์สุขวิทยาจิต" วารสารจิตวิทยาคลินิก
9 : 144 - 155 สิงหาคม 2521

อากม สรสุชาติ "สุขภาพจิตของประชาชนในปัจจุบัน" การประชาสัมพันธ์ 20 :
64 - 72 ตุลาคม 2518

อากา ถนัดช่าง "การส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน" วารสารแนะแนว 7 : 40 -
45 กุมภาพันธ์ 2516

Bernard, Harold W. Mental Health for Classroom. New York, McGraw-Hill
Book Company, 1960. 498 p.

Block and Blair. Education Psychology. New York, Macmillar Company,
1966. 678 p.

Desena, Paul A. "The Role of Consistency in Identifying Characteristics
of Three Levels of Achievement," The Personal and Guidance Journal.
43 : 145 - 149, October, 1964.

- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Educational. 3rd.ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 492 p.
- Gill, L.J. "Some Non-Intellectual Correlated of Academic Achievement among Maxican Secondary School Student," Journal of Educational Psychology. 53 : 144 - 149, March, 1962.
- Goble, Robert Irwin, "A Study of the Student Drop-out Problem at Miami University" in Dissertation Abstract 1957, 17 : 61,
- Gronlund, Norman Eward. Sociometry in the Classroom. New York, Harper, 1959. 340 p.
- Hurlock, Elizabeth B. Development Psychology. New York, McGraw-Hill Book Company, 1964. 776 p.
- Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relation in Education. New York, Harper and Brothers, 1959. 515 p.
- Kuhlen, Ramond G. The Psychology of Adolescent Development. New York, Harper and Brothers, 1952. 348 p.
- Landis, Paul H. "The Ordering and Forbidding Technique and Teen Age Adjustment," School and Society. LXXX : 105 - 106, October, 1954.
- Lazarus, R.S. Patterns of Adjustment and Human Effectivement. New York, McGraw-Hill Book Company, 1969. 680 p.
- Lindquist, Everet F. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin, 1956. 393 p.
- McNemar, Quinn. Psychological Statistic. 4th ed., New York, John Wiley and Sons, 1969. 520 p.
- Mouly, George J. Psychology for Effective Teaching. New York, Holt Rinchart and Winstons, 1965. 560 p.

- Nikelly Arthur C. Mental Health for Students. Illinois, Spring Field, 1966. 208 p.
- Oberteuffer, Delbert., School Mental Education. New York, Harper and Brothers, 1954. 454 p.
- Redlich, Fritz. "Trends in American Mental Health," American Journal of Psychiatry. 135 : 229 - 230, January, 1978.
- Ringness, Thomas A. Mental Health in the School. New York, Random House, 1968. 491 p.
- Sanderson, Herbert. Basic Concepts in Vocational Guidance. New York, McGraw-Hill Book Company, 1954. 338 p.
- ✓ Shertzer Bruce and Peters. Techniques for Individual Appraisal and Development. New York, Macmillan Company, 1965. 390 p.
- Sprunger, N.N. "The Influence of General Social Status on the Emotional Stability of Children," Pedagog Sem. 4 : 321 - 328, May, 1938.
- ✓ Travers, Robert M.H. Educational Measurement. The Macmillan Company, New York, 1955. 420 p.
- Winer, R.J. Statistical Principals in Experimental Design. New York, McGraw-Hill, 1971. 907 p.
- Yee, Albert H. Social Interaction in Educational Settings. Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1971. 468 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นักเรียน

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการวิจัย โดยที่ถวามสนใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อจะนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา และการแนะแนวสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษารุ่นต่อไป ในการนี้ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนที่จะตอบแบบสอบถามนี้ จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ ตามสภาพที่เป็นจริงของตัวท่านเองในมากที่สุด เพราะมิใคร่ระบุชื่อ และจะเก็บข้อมูลนี้เป็นความลับหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

บงอร ชูพงศ์

นิสิตปริญญาโท

ภาควิชาแนะแนวการศึกษาและจิตวิทยา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบ่งออกเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามถึงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน โดยให้ท่านเติมข้อความที่เป็นสภาพจริง ๆ ของท่าน ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

คำอธิบาย

สภาพปัญหา หมายถึงสภาพการณ์ที่ท่านประสบแล้วทำให้ท่านมีความรู้สึกไม่พอใจ ไม่สบายใจ คับข้องใจ วิตกกังวล หรือขัดแย้งในใจต่าง ๆ เป็น

คำชี้แจง สภาพปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้ ถ้าหากท่านประสบอยู่แล้ว ให้ท่านมีความรู้สึกถึงอธิบายในข้างต้น ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับมากน้อย

ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้านึกถึงอดีตใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจเมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้ คือ

ขอปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) เพื่อนมานเบคิวิฑูเสียงคัง			✓		
(00) เพื่อนคุยในขณะที่เขาแถว				✓	
ฯลฯ					

ตอนที่ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักศึกษาโปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความจริง

ข้าพเจ้าเรียนอยู่ในชั้น วิทยาลัย

อายุ ปี แผนกวิชาที่เรียน

ผลการสอบไล่ปลายปีการศึกษา 2521 (ปีที่แล้ว) ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย

รายได้ของบิดาประมาณเดือนละ บาท

รายได้ของมารดาประมาณเดือนละ บาท

ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย ประมาณ ครั้ง

กิจกรรมของวิทยาลัยที่ข้าพเจ้ามีส่วนร่วม คือ (ตอบได้หลายข้อ)

- ชมรมนันทนาการ เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี ฯลฯ
- ชมรมต่อต้านยาเสพติด
- ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ
- ชมรมลูกเสือวิสามัญ ลูกเสือชาวบ้าน
- ชมรมวิชาชีพ
- ชมรมวาดศิลป์
- ชมรมศาสนาและวัฒนธรรมไทย
- ชมรมวิชาการ เช่น ชมรมคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ
- ชมรมอาสาสมัครกึ่งดินแดน
- ชมรมอนุรักษ์กึ่งดินแดน
- ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สถานศึกษา
- อื่น ๆ ถ้ามี (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามสภาพปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพการเรียนการสอน

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจ หรือวิตกกังวลใจ หรือไม่สบายใจ เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้

คือ

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเก้าอี้ไม่เพียงพอ จำนวนนักเรียน					
2. ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น มีค หรือคว้าง เกินไป การระบายอากาศไม่ดี ฯลฯ					
3. โรงเรียนพิจารณาการลงโทษนักเรียนโดยไม่มี หลักเกณฑ์					
4. เวลาศึกษาหาความรู้มีน้อย					
5. พื้นฐานความรู้ทางคานวิชาช่างไม่เพียงพอ					
6. การเรียนวิชาช่างบางวิชาน้อยเกินไปไม่เหมาะสม กับชั้นเรียน					
7. จำนวนวิชาที่เรียนมากเกินไป					
8. มีอาจารย์ที่มีความสามารถเฉพาะในวิชาน้อย					
9. การลงโทษนักเรียนเพื่อเป็นการประจานมากกว่า เพื่อสอนให้สำนึกผิด					
10. การเรียนการสอนไม่ได้ผลเต็มที่เพราะเสียเวลา กับกิจกรรมต่าง ๆ					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. กฎข้อบังคับของโรงเรียนมีมาก วนนักเรียน					
ไม่สามารถปรับตัวได้					
12. ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในวิชาช่างที่ต้องการ					
13. ในห้องเรียน เพื่อน ๆ ชอบขัดแย้งและก่อวาท					
ผู้นับในบรรยากาศที่เย็น					
14. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวน					
นักเรียน					
15. มีการบ้านมากจนทำไม่ทัน					
16. สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบ					
เรียบร้อย					
17. เนื้อหาวิชายากเกินไป					
18. ห้องสมุดมีตำราคนควาไม่เพียงพอ					
19. ความรู้ไม่เพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพได้					
20. โรงเรียนให้ความรู้ทางด้านวิชาช่างไม่เพียงพอ					
21. นักเรียนไม่มีอิสระในการพูด และแสดงความคิด					
เห็น					

การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน

ข้าพเจ้านึกถึงหัวใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจเมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม					
2. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกกระดากอายเมื่อเขาสังคมกับเพื่อนหมู่มาก					
3. เวลาเขาสังคมกับเพื่อนชอมนึกถึงปมค้อยของคนเอง					
4. เพื่อนชอบแกล้งแย่งชิงกัน					
5. รู้สึกเขินกระดากเมื่ออยู่หน้าเพื่อนต่างเพศ					
6. เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อกัน					
7. เพื่อนบางคนชอบแหม้งขึ้นวาระในการคบเพื่อน					
8. เพื่อน ๆ ชอบนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น อบายมุข การพนัน สูบกัญชา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ					
9. เพื่อนชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท หรือชกพวกตีกันเอง					
10. เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนเขากันไม่ค่อยได้					
11. เพื่อนชอบแกล้งข้าพเจ้าว่าเป็นตัวตลก					
12. เพื่อนมักจะพูดดูถูกเหยียดหยามกัน					
13. เพื่อนชอบล้อเรื่องปมค้อย หรือความบกพร่องในร่างกาย					
14. เพื่อนบางคนชอบทำไว้อวาย ไม่มีเหตุผล					
15. โดยปกติ เพื่อน ๆ ไม่เคยเห็นด้วยกับความคิดของข้าพเจ้า					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. เพื่อนของข้าพเจ้าทำให้การเรียนของข้าพเจ้าไม่ได้ผลเท่าที่ควร					
17. ข้าพเจ้าชอบหวังงานคนเดียวมากกว่าทำร่วมกับเพื่อน					
18. เพื่อนไม่ถ้อยใจใจบางครั้งทำดีแต่กลับใจตรงกันข้าม					
19. เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง					
20. เพื่อนบางคนชอบเอาของคนอื่นไปเป็นของตนเอง					
21. เพื่อนแพ้เดียวกันขอยอดจากกัน					
22. เพื่อนไม่เก็บความลับของเพื่อนด้วยกัน					
23. การไม่เอาใจเขามาใส่ใจกับเพื่อนเพราะรู้สึกมีปมด้อยทางการเงิน					
24. ไม่กล้าทำวีไอให้สนิทสนมกับเพื่อนต่างเพศ					

การปรับคำขอ นักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจ เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. อาศัยอยู่กับคนอื่นทำให้ขาดอิสระในการทำงาน					
2. สถานที่บ้านคับแคบ อึดอัด และไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น อยู่ในสลัม อยู่ในไกลที่หึ่งชยะ ฯลฯ					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ไม่ชอบทำความความกตัญญูผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองไม่ฟังความคิดเห็นของตน					
4. รู้สึกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ให้ความยุติธรรม					
5. สมาชิกในบ้านมักมีเรื่องขัดแย้ง หรือทะเลาะวิวาทกันบ่อย					
6. ขาดความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง					
7. ไม่มีความเป็นตัวของตัวเองในบ้าน					
8. พ่อแม่ผู้ปกครองมักยกาวอย่างคนอื่นว่าดี และหมั่นบ่นเขาพเจ้า					
9. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่พอใจที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนทางด้านอาชีพศึกษา					
10. พี่น้องอิจฉาริษยากัน ขัดแย้งกัน และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นหนึ่ง กันและกัน					
11. ครอบครัวมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น มีเงินไม่พอใช้ถึงสิ้นเดือน					
12. สมาชิกในบ้านมักไม่ช่วยกันแก้ปัญหา อวดดีและหยิ่งเขารากัน					
13. พ่อแม่ผู้ปกครอง มักจะใช้อารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล					
14. บรรยากาศภายในบ้านมีความเงิบเหงาและไม่อบอุ่น					
15. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะพูดคุย หรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. พ่อแม่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกับเด็กเสมอ					
17. พ่อแม่ผู้ปกครองมีความเข้มงวดไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน					
18. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจต้อนรับเมื่อมีเพื่อนของลูกมาเยี่ยมบ้าน					
19. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น					
20. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับลูก					
21. สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การดูหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน					
22. ขาดเงินไปจ่ายในเรื่องการเรียน และอุปกรณ์การเรียน					
23. สมาชิกในบ้านไม่สนใจกิจริยาท่าทาง หรือการแต่งออกในความไม่พอใจของคนในบ้าน					
24. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำ					
25. ไม่สามารถที่จะปรับทุกข์หรือปรึกษาหารือกับคนอื่นในบ้านได้ เช่น สมาชิกในบ้านอาจตำหนิ หรือบ่งทับ หรือไม่มีเวลา					

การปรับตัวของนักเรียนกับครู

ข้าพเจ้ารู้สึกดีต่อใจ หรือวิตกกังวลใจ หรือไม่สบายใจ เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้คือ

ของปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ครูไม่ยอมรับ ใจความคิดเห็นของนักเรียน เช่น ไม่ให้โอกาสนักเรียนแก้ตัวเมื่อทำผิด					
2. ครูเินทำการบ้าน หรือแบบฝึกหัดมากเกินไป โดย ไม่คำนึงว่านักเรียนจะทำได้หรือไม่					
3. ครูมักจะทำให้ให้นักเรียนหมดกำลังใจเสมอ เช่น พูดขู่ หรือดู					
4. ครูไม่เคยมอง เห็นนักเรียนเป็นสมาชิกสำคัญของ โรงเรียนเลย					
5. ครูใช้อารมณ์ตัดสินเรื่องต่าง ๆ โดยขาดเหตุผล					
6. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ ปัญหาในชั้น					
7. ครูใช้ให้นักเรียนทำงานส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึง ความสมัครใจของนักเรียน					
8. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียน ไม่เข้าใจ					
9. ครูไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้ไม่กล้าขอ คำปรึกษาทางการเรียน					
10. ขาดความเข้าใจและความอบอุ่นจากครู					
11. การสอนของครูเน้นหนักทางหลักวิชามากกว่า การปฏิบัติจริง ๆ					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. ความสนใจของครูต่อนักเรียนไม่เพียงพอ					
13. ความไม่ยุติธรรมของครูในการให้คะแนนฝึกปฏิบัติ					
14. ครูใช้เวลาว่างปฏิบัติใบทำงานส่วนตัว					
15. ครูไม่ให้ความสนิทสนมมากพอ ทำให้นักเรียนไม่กล้าเข้าหาครู					
16. ครูไม่สนใจปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน					
17. ครูบางคนสอนเร็ว					
18. ครูเชื่อคำฟ้องของนักเรียนโดยไม่หาข้อเท็จจริง					
19. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม					
20. สถานที่พักของครูไม่เป็นที่ส่วนตัว ทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษา เพราะครูหลายท่านนั่งรวมอยู่					
21. ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจ					
22. ครูใช้คำพูดขบถายในเวลาคุณักเรียน					
23. ครูไม่ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน					
24. ครูบางคนทำตัวเคร่งครัดในขณะที่กำลังสอน					
25. ครูไม่รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน					
26. ครูบางคนประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย ภาษาที่ใช้					

แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามทั้งหมดมี 60 ข้อ ตามเกี่ยวกับความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
2. พ่อแม่ที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม หมายถึง บุคคลที่ได้อบรมเลี้ยงดูนักเรียนมาเป็นเวลานานที่สุด อาจเป็นพ่อแม่ ลุง ป้า น้า อา พระภิกษุ หรือบุคคลอื่นก็ได้
3. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนระลึกถึงเหตุการณ์ที่ล่วงมาแล้วว่า พ่อแม่ได้ปฏิบัติต่อเราในลักษณะใด โดยการกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด เพียงช่องละ 1 ช่องเท่านั้น ดังตัวอย่าง

ข้อ	วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	นักเรียนร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่	✓				
00	นักเรียนถูกพ่อแม่ตำหนิให้เสียหาย				✓	

จากข้อ (0) ที่กาเครื่องหมายถูกในช่องมากที่สุด แสดงว่านักเรียนร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน หากนักเรียนเห็นว่าร่วมรับประทานอาหารน้อยกว่านี้ ก็ให้กาเครื่องหมายถูกลงในช่อง มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด ตามลำดับ

จากข้อ (00) ที่กาเครื่องหมายถูกในช่องน้อย แสดงว่านักเรียนเคยถูกดูต่ำบาง หากนักเรียนถูกดูต่ำมากกว่านี้ ก็กาเครื่องหมายในช่อง ปานกลาง มาก หรือมากที่สุด ถ้านักเรียนไม่เคยเลยก็กาเครื่องหมายลงในช่องน้อยที่สุด เป็นต้น

4. แบบสอบถามนี้ไม่จำกัดเวลา แต่อย่าเสียเวลาในการตอบมากนัก ถ้าลังเลใจไม่ทราบว่า จะกาเครื่องหมายในช่องใดดี ขอเสนอให้เธอเลือกตอบตามความคิดครั้งแรกที่เธอรู้สึกว่าคุณแม่เคยปฏิบัติต่อเธออย่างนั้นจริง ๆ และขออย่าได้เวนข้อใดเป็นอันขาด เพราะจะทำให้ข้ออื่นเสียด้วย

๕๐	วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	พ่อแม่ไม่ค่อยให้ความสนใจในการคบเพื่อนต่างเพศของเธอ					
2.	เมื่อเธอทำผิดมักจะถูกลงโทษหรือถูกตักเตือนอย่างรุนแรง					
3.	เมื่อเธอขอความช่วยเหลือ มักจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ					
4.	ไม่ค่อยให้ความสนใจในการแต่งกายของเธอเท่าที่ควร					
5.	เธอมักจะถูกกล่าวหาว่าเสียศีลในการเลือกคบเพื่อนอยู่บ่อย ๆ					
6.	ให้ออกาลที่เธอจะพูดคุยหรือปรึกษาหารือควายน้อยมาก					
7.	เมื่อเธอกลับจากโรงเรียนไม่ตรง เวลามักจะพูดติเตียนว่าช้ากไม่รีบ					
๘.	เมื่อเธอขอเงินมักจะถูกตักเตือนอยู่บ่อย ๆ					
9.	ให้เงินใช้จ่ายไม่เพียงพอกับความจำเป็น					
10.	เมื่อเธอแจ้งผลการเรียนให้ทราบ มักจะรู้สึกเฉย ๆ					
11.	เมื่อเธอทำผิดพลาดมักจะถูกตำหนิบ่อย ๆ					
12.	คอยบ่นอุจี้ติในคืนขณะที่เธอทำงาน					
13.	เมื่อเธอทำดี มักจะไม่ค่อยได้รับคำยกย่องชมเชย					
14.	เมื่อเธอนั่งคุยสนุกกับเพื่อน ๆ มักจะถูกตำหนิ					
15.	มักจะยกย่องความดีของคนอื่นมาเปรียบเทียบกับเธอ					

๗ ชว	วิธีพ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	๗ น้อย	๗ น้อย ที่สุด
16	เมื่อเธอทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ เธอจะถูกตำหนิ มากกว่า					
17.	ไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับการกินการนอนของ เธอเท่าที่ควร					
18.	มักจะตำหนิเธอเมื่ออยู่ต่อหน้าพี่ ๆ น้อง ๆ					
19.	เธอมีภาระรับสิ่งของหรือเงินทองน้อยกว่า คนอื่น ๆ ในครอบครัว					
20.	สิ่งที่ทำให้เธอยุ่งยากใจมากที่สุดคือพ่อแม่ไม่ค่อย ให้ความสนใจเธอเท่าคนอื่น					
21.	เมื่อเธอขอความช่วยเหลือจะให้ความร่วมมือใน การงานเป็นอย่างดี					
22.	ยินดีให้เธอมีส่วนร่วมในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน ตามที่เธอสนใจ					
23.	แสดงความรักและให้ความอบอุ่นแก่เธออย่างเป็น กันเอง					
24	แบ่งงานให้เธอทำพอเหมาะกับความสามารถ					
25.	ชมเชยและให้กำลังใจในขณะที่เธอทำงาน					
26.	อนุญาตให้เธอออกไปเที่ยวนอกบ้านตามสมควร					
27	เมื่อเธอทำผิดระเบียบของครอบครัว จะชี้แจง ความผิดก่อน แล้วจึงลงโทษ					
28	เมื่อเธอเสนอความคิดเห็น พ่อแม่จะรับฟังเป็นประจำ					
29.	ให้ออกาสคบเพื่อนต่างเพศตามสมควร					

๓๐ ขอ	วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	๓ น้อย	๓ น้อย ที่สุด
30.	เมื่อเธอทำงานผิดพลาด จะให้โอกาสแก้ตัวอีก					
31.	ให้เธอมีสิทธิในการใช้สิ่งของของครอบครัว ใดทุกอย่าง					
32.	เมื่อผลการเรียนของเธอไม่ดีพ่อแม่จะให้โทษ และให้กำลังใจ					
33.	เปิดโอกาสให้เธอนำเพื่อน ๆ มาที่บ้านใดทุกคน					
34.	ยอมรับนับถือในความสามารถของเธอ					
35.	ให้อิสระในการที่เธอจะเลือกรับประทานอาหาร					
36.	ยินดีให้ความคิดเห็นเมื่อเธอต้องการขอคำปรึกษา					
37.	เมื่อเธอทำดีจะยกย่องชมเชย					
38.	เปิดโอกาสให้เธอจัดตกแต่งบ้านเรือนใดตามสมควร					
39.	ให้อิสระในการเลือกศึกษาต่อตามความถนัดของเธอ					
40.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว ยินดีที่จะให้เธอมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหานั้น					
41.	ไม่ยอมให้เธอคบเพื่อนต่างเพศเพราะกลัวจะเสีย เด็ก					
42.	มักไม่ยอมให้เธอออกเที่ยวนอกบ้านตามลำพัง					
43.	เมื่อเธอกลับบ้านผิดเวลา จะแสดงความห่วงใยมาก					
44.	ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เธอทำอะไรใดก็ตามลำพัง					
45.	ห้ามมิให้เธอออกนอกบ้านเวลาค่ำคืน เพราะกลัวจะ ใครบ่อน้ำราย					
46.	เวลาเธอไปไหนมักจะให้ไปกับผู้ใหญ่หรือคอยจับตาดู					

ข้อ	วิธีพ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47.	ให้เธอแต่งกายโดยใช้สีและแบบที่สุภาพเป็นประจำ					
48.	เมื่อเธอเจ็บป่วยจะคอยดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ					
49.	คอยตักเตือนและควบคุมในการอ่านหนังสือ					
50.	ประหลาดนิยาย					
51.	จะสืบประวัติส่วนตัวของเพื่อน ๆ ของเธอเป็นประจำ					
52.	เมื่อเธอจะออกไปธุระนอกบ้านมักจะมักถาม					
53.	ว่าจะเอียงกว่า จะไปพบใคร ที่ไหน					
54.	เมื่อเวลาซื้อข้าวของเครื่องใช้มักจะเลือกซื้อให้เอง					
55.	ช่วยภักดิ์เสื้อผ้าให้บ่อย ๆ					
56.	คอยนั่งเป็นเพื่อนเวลาเธออ่านหนังสือหรือทำการบ้านเวลาค่ำคืน					
57.	เวลาไปโรงเรียนมักคอยรับส่งหรือให้ไปกับผู้					
58.	ที่ว่างใจใด					
59.	เวลาออกนอกบ้านจะคอยตักเตือนให้ระมัดระวัง					
60.	อันตรายควรงuard เป็นห่วง					
61.	มักแสดงให้เธอเห็นว่ายังเป็นเด็ก ไม่สามารถจะ					
62.	ตัดสินใจปัญหาด้วยตนเองได้					
63.	จะแนะนำการศึกษาต่อและเลือกอาชีพแก่เธอตามที่					
64.	ท่านชอบ					
65.	สิ่งที่ทำให้ยุ่งยากใจคือพ่อแม่คอยเอาใจใส่เธอมาก					
66.	เกินไป					
67.	คอยถามข่าวสุขทุกข์ที่เธอได้รับจากโรงเรียนเป็นประจำ					

ภาคผนวก ข

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1.	การปรับตัวกับบรรยากาศ ด้านการเรียนการสอน	2.	การปรับตัวกับเพื่อน	23.	2.62 [*]
		1.	4.89 ^{***}	24.	5.67 ^{**}
1.	4.71 ^{***}	2.	3.04 ^{***}	25.	3.58 ^{***}
2.	5.32 ^{***}	3.	4.30 ^{***}	3.	การปรับตัวกับสภาพ ภายในครอบครัว
3.	4.16 ^{***}	4.	5.88 ^{***}		
4.	3.09 ^{***}	5.	2.77 [*]	1.	3.40 ^{***}
5.	2.99 ^{**}	6.	2.24 [*]	2.	4.58 ^{***!}
6.	4.59 ^{***}	7.	4.95 ^{**}	3.	3.97 ^{**}
7.	6.36 ^{***}	8.	3.34 ^{**}	4.	3.41 ^{**}
8.	2.38 [*]	9.	4.18 ^{**}	5.	3.22 ^{**}
9.	3.21 ^{**}	10.	3.09 ^{**}	6.	3.95 ^{**}
10.	2.49 [*]	11.	3.15 ^{**}	7.	6.34 ^{**}
11.	4.15 ^{**}	12.	4.46 ^{**}	8.	4.73 ^{**}
12.	3.32 ^{**}	13.	3.38 ^{**}	9.	8.67 ^{***}
13.	3.50 ^{**}	14.	4.63 ^{***}	10.	4.65 ^{**}
14.	2.30 [*]	15.	3.74 ^{***}	11.	2.62 [*]
15.	5.58 ^{***}	16.	3.18 ^{***}	12.	3.13 ^{**}
16.	4.50 ^{***}	17.	3.65 ^{***}	13.	6.94 ^{**}
17.	5.30 ^{**}	18.	5.76 ^{***}	14.	4.39 ^{**}
18.	2.38 [*]	19.	5.57 ^{***}	15.	3.92 ^{**}
19.	2.87 ^{**}	20.	4.11 ^{***}	16.	4.74 ^{**}
20.	2.15 [*]	21.	4.93 ^{**}	17.	6.97 ^{***}
21.	2.99 ^{**}	22.	2.71 [*]		

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
18.	2.37*	12.	6.32***
19.	4.94***	13.	4.02**
20.	4.19**	14.	6.79**
21.	2.56*	15.	8.00**
22.	5.10**	16.	6.30**
23.	5.11**	17.	7.21**
24.	6.02**	18.	5.32**
25.	3.11**	19.	5.32**
4.	การปรับตัวกับครู	20.	4.67**
1.	6.04**	21.	7.52**
2.	5.59**	22.	6.02**
3.	5.59**	23.	7.57**
4.	5.25**	24.	5.09**
5.	7.13**	25.	8.30**
6.	5.47**	26.	4.93**
7.	6.33**		
8.	4.96**		
9.	6.52**		
10.	7.11**		
11.	5.37**		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01